

Gardentasuna eta datu irekiak

Bizkaiko Foru Aldundian

Bizkaia
foru aldundia
diputación foral

2020ko URTEKO
MEMORIA

1. Glosarioa (03)

2. Sarrera (04)

3. 2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Plana Jarduera-ardatzak (05)

1 GOBERNU IREKIAREN PRINTZIBIOETAN AURRERA EGITEA, FORU-EKINTZA GARDENAGOA, IREKIAGOA ETA ERANTZUNKIDEAGOA GARATZEAREN ALDEKO APUSTUA EGINEZ (08)

2 OPEN DATA BIZKAIAREN POTENTZIALA OPTIMIZATZEA, ETORKIZUNeko PROIEKTU BATEN GILTZARRI GISA (13)

3 EKOSISTEMA PUBLIKO-PRIBATU KOLABORATIBO ETA BERRITZAILEA SORTZEA DATUAK IREKITZEAREN INGURUAN (16)

4 BIZKAIARENTZAT BALIOA SORTZEA, DATU IREKIEN BIDEZ (19)

5 GOBERNU ONAREN EREDUA INDARTZEA, FORU-KUDEAKETA ARDURATSU ETA GARDENA EGITEKO ERAGILE GISA (22)

6 GOBERNANTZA-EREDU ERAGINKOR BAT EZARTZEA, FORU-EREMUAN GARDENTASUNAREN JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA EGITEKO ETA DATUAK IREKITZEKO (26)

4. Analisia (28)

5. Ondorioak (33)

Glosarioa

API (Application programming interface) Sistema eragile, aplikazio edo beste zerbitzu baten ezaugarri edo datuetara sarbidea ematen duten aplikazioak sortzea ahalbidetzen duten funtzio eta prozeduren multzoa da.

Bizkaia Egiten Garapen Jasangarriaren Helburuekin bat datozen 120 jarduera garatu dituen Bizkaiko Foru Aldundiaren estrategia bat da. Jarduerak lau eremutan garatzen dira: enpleguaren eta jarduera ekonomikoaren sorrera eta hobekuntza, pertsonak eta aukeraberdintasuna, mugikortasuna eta jasangarritasuna eta kudeaketa modernoa eta irekia

Zerbitzu-kartak Herritarrei Bizkaiko Foru Aldundiak eskaintzen dituen zerbitzu publikoak ezagutzeko eta zerbitzuen prestazioan eta ebaluazioan gardentasunaren dimentsioa garatzeko aukera ematen duten argitalpen irisgarriak, ulergarriak eta grafikoak dira. Argitalpen hauen helburu nagusia Bizkaiko Foru Aldundiak herritarrei ematen dizkien zerbitzuak hobetzea da.

Compliance Erakundeek, aurre egin behar dieten arrisku operatiboak eta legalak identifikatu eta sailkatzeko eta arrisku horiek aurreikusteko, kudeatzeko, kontrolatzeko eta horiei aurre egiteko barne-mekanismoak ezartzeko erabiltzen dituzten prozedura eta jardunbide egokien multzoa da.

Dataset Datu-base baten taula bakarraren edo estatistika-datuen matrize bakar baten edukiei dagokien datu-multzoa da, non taulako zutabe bakoitzak aldagai jakin bat adierazten duen eta ilara bakoitzak lantzen ari den datu-multzoko kide jakin bat.

Widget Informazio bisuala ematea eta gailu, tresna edo atari batean maiz erabiltzen diren funtzioetarako sarbidea erraztea helburu duen programa edo aplikazio bat da.

Sarrera

2020ko urteko memoriak Bizkaiko Foru Aldundiak ekitaldi honetan gardentasunaren eta datu irekien arloan egindako lana aurkezten du. Arlo honetan egindako aurrerapenen puntu gorena 2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Plana onartzea izan da, memoria hori. Plan horren ardatz estrategikoen inguruan egituratu delarik.

Aurten Bizkaiko Lurralde Historikoan datu irekiak sustatzeko inflexio-puntua eman da. Arlo horretan garatutako ekintzen artean, bereziki nabarmentzekoa da Bizkaiko Foru Aldundiaren abenduaren leko 106/2020 Foru Dekretua onartu izana, Bizkaiko Foru Aldundiaren Open Data Bizkaia datu irekien atarian datuak irekitzea arautzen duena. Prozesu hori arautzeaz gain, Foru Dekretu horren berrikuntza nagusia Bizkaiko toki erakundeak eta zuzenbide publikoko zein pribatuko beste edozein erakunde datu irekien foru proiektura borondatez atxikitzeko akordio estandar bat eskuragarri jartzean datza.

Aldi berean, datuen irekiera eta berrerabilera bultzatzeko helburuarekin, ekitaldian zehar Bizkaiko Foru Aldundiko Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusia gainerako Zuzendaritza Nagusiekin, foru-erakundeekin eta kanpoko eragileekin elkarlanean aritu da Open Data Bizkaia atarian ireki daitezkeen datuak identifikatzeko. 2020an, aurreko urteetatik garatzen ari den lan-ildo horri esker, 126 dataset berri argitaratu dira Open Data Bizkaian.

Datozen orrialdeetan, 2020an garatutako jarduera eta ekimen nagusiak zehazten dira.

2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Plana

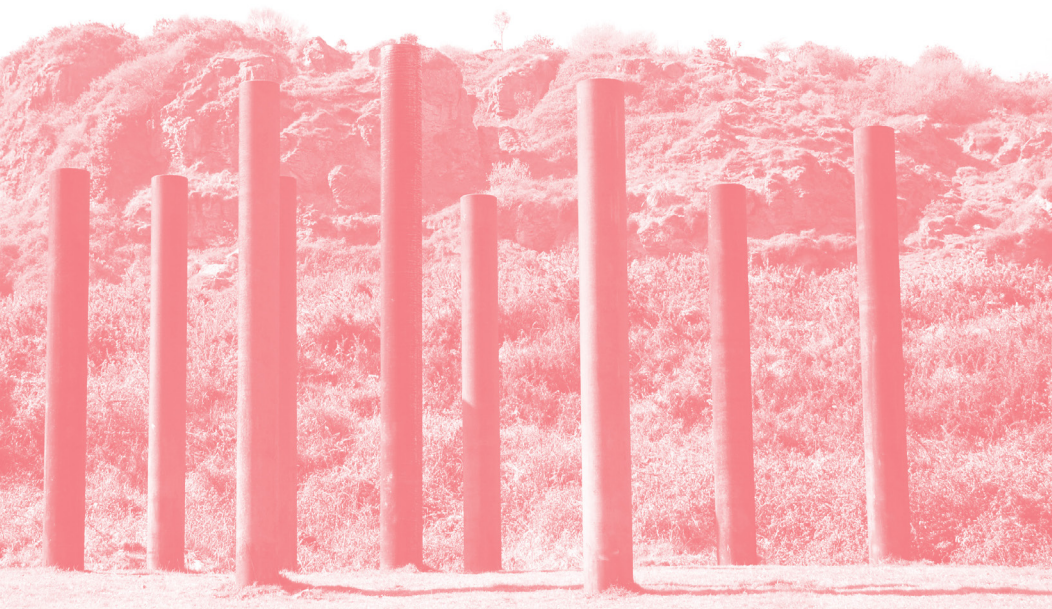
2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Planak 2017-2019rako Bizkaiko Gardentasunaren Foru Planak gardentasunaren arloan hasitako ibilbidearen jarraipena bermatzeaz gain, Bizkaiko Datu Irekien Estrategia berria jasotzen du.

Plan horrek Bizkaiko Gardentasunari buruzko otsailaren 17ko 1/2016 Foru Arauan ez ezik, Bizkaia Egiten estrategian eta, bereziki, "Bizkaia modernoa eta irekia" jarduera-ardatzean dauka bere oinarria. Jarduera-ardatz horrek, besteak beste, Open Data Bizkaia datu irekien zerbitzua finkatzearen alde egiten du balio sozial eta ekonomikoa sortzeko eta gardentasunaren foru-ereduaren iraunkortasunerako tresna gisa.

Hala, 2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Plana egitea inflexio-puntu bat izan da eta horri esker, lortutako emaitzei buruz hausnartu eta Bizkaiko Foru Aldundiak hurrengo hiru urtekoan jorratu beharko dituen erronkak identifikatu ahal izan dira:

- 1 Bizkaia, lurralde gardena**
 "Bizkaiko Lurralde Historikoak lurralde garden gisa duen irudia sendotzea, printzipio hori Foru Aldundian bertan zein Bizkaiko erakunde publiko eta pribatuen taldean sustatuz"
- 2 Publizitate aktiboko edukien sustapena eta hobekuntza**
 "Publizitate aktiboko edukiak kuantitatiboki zein kualitatiboki aberastea, datuen irisgarritasuna, ulergarritasuna eta berrerabiltzeko aukera hobetuz"
- 3 Gardentasuna Bizkaiko Foru Aldundiaren funtsezko kudeaketa-prozesuetan**
 "Funtsezko kudeaketa-prozesuetan gardentasunaren arloa sakontzea, hala nola, kontratazioan, aurrekontu-informazioan, zerbitzuak ematean eta araudia egitean"
- 4 Komunikazio-kanal berrien hobekuntza eta ezarpena**
 "Gardentasunaren atarirako sarbide unibertsala eta Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskubidea bermatzea irisgarritasuna hobetuz eta komunikazio-kanal berriak garatuz"
- 5 Gardentasuna kudeatzeko barne gaitasunak**
 "Aldundiaren antolaketa-kultura indartzea gardentasunarekiko konpromisoa erabat onartuta eta integratuta egon dadin"
- 6 Gardentasunaren ebaluazioa eta jarraipena**
 "Gardentasunaren kudeaketa ebaluatzea, hobetzeko gomendioak ekarriko dituen kanpoko akreditazioa barneratuz"

Hori horrela, 2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Plana identifikatutako erronkei erantzutera bideratutako jarduera-ardatz estrategikoen inguruan egituratzen da. Jarduera-ardatz horiek 2020. urtean egindako jarduera espezifikoak gidatu dituzte.

Jarduera-ardatzak

3.1.

Gobernu Irekiaren printzipioetan aurrera egitea, foru-ekintza gardenagoa, irekiagoa eta erantzunkideagoa garatzearen aldeko apustua eginez

3.2.

Open Data Bizkaiaren potentziala optimizatzea, etorkizuneko proiektu baten giltzarri gisa

3.3.

Ekosistema publiko-pribatu kolaboratibo eta berritzailea sortzea datuak irekitzearen inguruan

3.4.

Bizkaiarentzat balioa sortzea, datu irekien bidez

3.5.

Gobernu Onaren eredua indartzea, foru-kudeaketa arduratsu eta gardena egiteko eragile gisa

3.6.

Gobernantza-eredu eraginkor bat ezartzea, foru-eremuan gardentasunaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko eta datuak irekitzeko

3.1

Gobernu Irekiaren printzipioetan aurrera egitea, foru-ekintza gardenagoa, irekiagoa eta erantzunkideagoa garatzearen aldeko apustua eginez

Jarduteko ardatz honek Bizkaiko Foru Aldundian gardentasuna ezarri nahi du, zerbitzu publikoak modu eraginkor, ireki eta irisgarrian emateko elementu katalizatzaile gisa. Gainera, Bizkaia Gardena sendotu nahi du, herritarrek Aldundiak egiten duen kudeaketari buruzko kalitatezko informazioa, informazio egokia eta eguneratua izan dezaten eta, aldi berean, Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskubidearen erabilera bermatuz, gardentasun eta irisgarritasun estandar gorenekin bat datorren zerbitzu publikoa izan dadin. Hori guztia bat dator Bizkaiko Foru Aldundiaren irudia gardentasunarekin lotutako esparruetan erreferentziazko erakunde gisa sendotzeko helburuarekin.

Lehen egikaritze-urtean honako ekintza hauetan lan egin da:

Gobernu Errazaren irizpideak barneratzea eta aplikatzea Bizkaiko Foru Aldundiak ematen dituen zerbitzuetan, horien diseinutik eta irizpidetik

-

Eduki eta zerbitzu berriak sartzeta eta irisgarritasuna hobetzea Bizkaia Gardena foru-gardentasunaren erreferentzia-kanalean eta foru-entitateen gardentasun-webguneetan

-

Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskubidea (IPEE) sinplifikatzea eta hobetzea

-

Gardentasunaren dimentsioa sendotzea Bizkaiko Foru Aldundiaren zerbitzu publikoen diseinuan, prestazioan eta ebaluazioan

-

Bizkaiko Foru Aldundiak gardentasunaren arloan erakunde laguntzaile gisa duen presentzia indartzea eta sendotzea

Gobernu Errazaren irizpideak barneratzea eta aplikatzea Bizkaiko Foru Aldundiak ematen dituen zerbitzuetan, horien diseinutik eta irizpidetik

EDUKIEN IRISGARritasuna

2020. urtean Bizkaiko Foru Aldundia Bizkaia Gardenean jasotako informazioa eskuratzea, erabiltzea eta ulertzea errazten saiatu da tresna eta irtenbide berrien bidez.

Illo horretan, jarraian irisgarritasun-irizpideetara egokituz hobetu diren edukiak jasotzen dira:

Zerbitzu-kartak:

- 5 zerbitzu-karta berri HTML formatuan argitaratu dira 2019an hasitako lanarekin jarraituz.

Bistaratzeko grafikoak:

- Gardentasunari eta Open Datari buruzko bideo berria egin eta sartu da Bizkaia Gardena atarian.

Sarbide errazagoak

- Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskareren prozedurak hobetu dira.

- Gardentasunaren atarian gardentasunaren arloko erreklamazioak eta salaketak egin nahi dituzten erabiltzaileei zuzendutako argibideak zehaztu dira.

Informazioa ematea:

- Irakurketa errazera egokitutako Araudia egiten jarraitu da.

IRAKURKETA ERRAZERA EGOKITUTAKO ARAUDIA

Ekitaldi honetan Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2018 Foru Arauaren irakurketa errazeko edizioa egin da IFLA-ren (International Federation of Library Associations and Institutions) eta Inclusion Europe-ren irakurtzeko zailtasunak dituzten pertsonentzako nazioarteko gidalerroak jarraituz. Edizio hau Lectura Fácil Euskadi - Irakurketa Erraza Elkarrekin berrikusi eta ziurtatu du.

Modu horretan, Foru Arau hori irakurketa errazeko edizio bat duen araudira batu da, Bizkaiko Emakumeen Partaidetzarako Kontseilua sortzen duen 17/2020 Foru Dekretua edo Bizkaiko Gardentasunari buruzko 1/2016 Foru Araua bezala, azken hori ere, 2020ko ekitaldian egokitu da.

IRAKURKETA ERRAZARI BURUZKO FORMAKUNTZA

Aurten Bizkaiko Foru Aldundiko langileen irakurketa errazaren inguruko prestakuntza sustatu da. Horren helburua zerbitzuetan hizkuntza argiko irizpideak barneratzea eta modu horretan, herritarrei oro har eta kolektibo jakin

batzuei bereziki, foru-zerbitzuak hobeto ulertzeko aukera ematea da, hala nola, zerbitzu horien inguruko informazioa eta araudiaren ingurukoa, besteak beste.

Zehazki, 2020an zehar, arlo horren prestakuntza eman da "Irakurketa erraza/hizkuntza argia; Administrazio Publikoen tresna demokratizatzailea (informazio eskuragarria egiteko idazketa-teknikak)" ikastaroaren bidez. Ikastaro horren helburua Bizkaiko Foru Aldundiko profesionalei hizkuntza argiaren eta haren aplikazioaren aukerak eta onurak ezagutaraztea eta horiei buruzko

prestakuntza ematea izan da, bai eta herritarrekin komunikatzeko hizkuntza argia erabiltzearen beharraz hausnartzea eta idatzizko eta ahozko irakurketa errazeko informazioa egiteko printzipioak, irizpideak eta teknikak barneratzea ere.

Zehatz-mehatz, sei prestakuntza-saio eman dira gaztelaniaz eta euskaraz eta bertan 591 pertsonak hartu dute parte. Saio horien edukiari dagokionez, honako hauek nabarmendu behar dira:

- Informaziorako eskubidea
- Irakurketa erraza eta hizkuntza argia
- Komunikazio onerako gakoak

Eduki eta zerbitzu berriak sartzea eta irisgarritasuna hobetzea Bizkaia Gardena foru-gardentasunaren erreferentzia-kanalean eta foru- entitateen gardentasun-webguneetan

EDUKI ETA ZERBITZU BERRIAK

Urte honetan zehar Bizkaia Gardena edukiak eguneratu dira eta Bizkaiko Foru Aldundiaren Publizitate Aktiboko Edukien Katalogoko informazioaren bistaratzea hobetu da. Zehazki, honako eduki hauek barneratu dira Bizkaia Gardenean:

- Bistaratzeko berriak Microsoft Power BI-n: Bizkaiko Foru Aldundiko plantillako lanpostuen erlazioarekiko berdintasun-ikuspegia txertatu da. Era berean, tresna honetan Bizkaiko Foru Aldundiaren Urteko Arau Planaren eta Urteko Kontratazio Planaren bistaratzeak barneratu dira.

- Informazio juridiko-arauemailea: xedapen arauemaile bakoitza onartu aurretiko zein fasetan dagoen jarraitzea ahalbidetzen duten bistaratzeak sartu dira. Era berean, indarrean dagoen foru-araudi kontsolidatuaren edukiak zabaldu dira eta dagokien Foru-Sailaren edo -Sailen arabera sailkatu dira.

- Kontratuak eta dirulaguntzak: "Baliabide propioei egindako enkarguak" deituriko atal berria barneratu da bai Bizkaia Gardenean, bai foru-erakundeen gardentasun-atarietan.

Bestalde, Bizkaia Gardena atarian eskuragarri dagoen "Zer da gardentasuna"

bideoa eguneratu da, bertan, ataria bera eta herritarrek gardentasunaren arloan dituzten eskubideak aurkezten dira. Zehazki, bideoan berrikuntzak barneratu dira herritarrek Bizkaia Gardenaren edukiak eta funtzionamendua hobeto ulertu ditzaten, eta era berean, bideoan 2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Plan berriaren eta Open Data Bizkaia atariaren informazioa barneratu da.

Gainera, Bizkaia Gardenaren informazioa eguneratu da 2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Plan berria argitaratuz; eta Open Data Bizkaia atarian datu irekiak argitaratzeari buruzko informazioa barneratu da haren ezagutza indartzeko.

SARBIDE UNIBERTSALA EDUKIETARA

Pertsona guztiek gardentasun-atarietan jasotako informazioa eskuratzeko eta Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskubidea baliatzeko aukera izan dezaten, Bizkaiko Foru Aldundiak edukien irisgarritasun unibertsala errazteko lanekin jarraitu du.

Lan hori 2016/2102 (EB) Zuzentarauan ezarritako printzipioak eta teknikak errespetatuz egiten da, baita sektore publikoko gailu mugikorretarako aplikazioen eta webguneen irisgarritasunari buruzko irailaren 7ko 1112/2018 Errege Dekretuaren bidez egindako transposizioaren bidez ere.

EDUKIEN DIBULGAZIOA

2020. urtean ahalginak egin dira ahalik eta

pertsona gehienek informazio publikorako sarbidea izatea bermatzera zuzendutako komunikazio-ekintzak garatzeko.

Zentzu horretan nabarmendu beharrekoa da, Open Data Bizkaia ekitaldiei zuzendutako atal bat duela herritarrek Bizkaiko Foru Aldundiak egiten dituen dibulgazio-ekimenen berri izan dezaten. Era berean, atari horrek Open Data Bizkaia berrikuntzei eta dataseten eguneratzei lotutako edukiak jasotzen dituen newsletter batera harpidetzea errazten du.

Illo berean, gardentasunari eta datu irekiei lotutako edukien komunikazioa indartu da Atarilekuren bidez, Bizkaiko Foru Aldundiko langileen ataria. Azkenik, aipatu beharrekoa da foru-administrazioak edukien dibulgazioa sustatu duela Bizkaiko Foru Aldundiaren sareetan (Bizkaia, BizkaiaGazteak, BizkaiaEmprende eta BizkaiaEmpresa) egindako 39 argitalpen propioen bidez. Argitalpen horiek Open Data edota gardentasunari buruzkoak izan dira eta lotura izan dute honako hauekin:

- BizkaiaApp lehiaketa, bere azken edizioa Open Dataren ingurukoa izan delarik
- 2020-2023rako Bizkaiko Herritarren eta Gizartearen partaidetzarako Foru Plana
- 2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Plana
- Open Data Bizkaia buletinaren harpidetzarako argitalpenak

ESTEKAK OPEN DATA BIZKAIKO DATASETETARA

Bizkaia Gardena atarian Open Data Bizkaiko zenbait datasetetara zuzendutako estekak barneratu dira erabiltzaileei datuok

eskuratzeko eta berrerabiltzeko erraztasunak emateko, esate baterako, kontratazioari eta dirulaguntzei buruzko informazioan, aurrekontuak gauzatzeari edo lanpostuei, plantillaren egiturari edo behin-behineko langileei buruzko txostenetan, besteak beste.

Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskubidea (IPEE) sinplifikatzea eta hobetzea

INFORMAZIO PUBLIKOA ESKURATZEKO ESKAERAK

2020. urtean Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaeren tratamenduari lotutako barne-kudeaketa hobetzen jarraitu da, batez ere, Bizkaia Gardena eta Egoitza Elektronikoa ataletan eskaera-prozedurak hobetuz.

Hobekuntza horien helburua izan da publikoarentzako eskuragarri dagoen informazioan (inprimakiak, prozeduren katalogoa eta Gardentasunaren arloko Erreklamazioen Batzordearen webgunearen atala) argi uztea herritarrek zer nolako erreklamazioak eta salaketak egin ditzaketen Gardentasunaren arloko Erreklamazioen Batzordearen aurrean.

Horrela, eremu horretan egin diren hobekuntza espezifikoak zehazten dira jarraian:

Salaketak:

- Salaketa-prozeduraren erabilera argitze aldera, prozedura hasteko inprimakia aldatu da. Era berean, Bizkaia Gardena webgunean Bizkaiko Gardentasunari buruzko 1/2016 Foru

Arauaren oinarrian gardentasunaren arloan salaketa jar daitekeen kasuistika argitu da.

Erreklamazioak:

- Erreklamazio-prozeduraren erabilera argitze aldera, inprimakiaren izenburua aldatu da ulergarriagoa izan dadin.

- Bestalde, prozeduren katalogoaren kasuan, Gardentasunaren arloko Erreklamazioen Batzordearen aurrean egindako erreklamazioen edukiari buruzko informazioa barneratu da, bai eta erreklamazio horiek arautzen dituen araudiari buruzkoa ere.

- Bizkaia Gardeneko Erreklamazioen Batzordearen atalean azalpen bat gehitu da Gardentasunaren arloko Erreklamazioen Batzordearen aurrean aurkeztutako erreklamazio bat eta zehazki, ezetsitako Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaera bati lotutako erreklamazio bat zertan datzan ulertzeko.

Gardentasunaren dimentsioa sendotzea Bizkaiko Foru Aldundiaren zerbitzu publikoen diseinuan, prestazioan eta ebaluazioan

KONTRATUEN PLANGINTZA

Sektore Publikoko Kontratuei buruzko azaroaren 8ko 9/2017 Legea indarrean jarri zenetik, 2014/23/EB eta 2014/24/EB Zuzentarauen transposizioa egiten duena, biak 2014ko otsailaren 26koak (azaroaren 9ko BOE, 272. zk.), Bizkaiko Foru Aldundiaren Urteko Kontratazio Plana Eusko Jaurlaritzaren lizitazio-plataforman eta Bizkaian argitaratzen da.

Ilido horretan, eta aurreko urteetan egindako aurrerapenekin bat etorritik, 2020an foru-erakundeei kontratuen aurretiazko plangintzan lagunduko dien tresna bat prestatzen lan egin da, beraiei kontratazio-plana aldeztu aurretik ezagutzera emateko aukera emanez aldeztu aurreko informazio-iragarki baten bidez, Sektore Publikoko Kontratuei buruzko azaroaren 8ko 9/2017 Legea betetz.

Hala, 2020an foru-erakundeei euren Urteko Kontratazio Plana egin dute eta horietatik 10ek (Lantik, GUF, Zugaztel, Azpiegiturak, Garbiker, Euskalduna Jauregia, Beaz, Interbiak, Bizkaikoa eta BiscayTIK Fundazioa) erregulazio harmonizatuko kontratuak lizitatzea aurreikusi dute, Sektore Publikoko Kontratuei buruzko azaroaren 8ko 9/2017 Legean aurreikusitakoaren arabera.

Horrela, Lege hori betetz, erakunde horiek euren Urteko Kontratazio Plana argitaratu dute Eusko Jaurlaritzaren lizitazio-plataforman, dagokien gardentasun-atarian zein Bizkaia Gardena atarian. Halaber, aipatu beharrekoa da foru-erakundeen Urteko Kontratazio Planak formatu irekian argitaratu direla Open Data Bizkaian.

AURREKONTUEI BURUZKO INFORMAZIOA

2020an aurrekontuei buruzko informazioaren aurkezpena aldatu da Bizkaiko Foru Aldundiaren diru-sarreraren jatorria (diru-sarreraren tipologiaen eta azpitipologiaen arabera) zein foru-gastuaren xedea (Sailaren eta politika publikoaren arabera) bisualki bereiziz eta ondorioz, informazio hori herritar guztientzat erakargarriagoa eta ulergarriagoa eginez.

Hori posible izan da Lurraldeko Aurrekontuei eta Kontu Orokorrei buruzko datuen arduradunak, Ogasun eta Finantza Sailak, sortutako edukiak eguneratu direlako eta bistaratze berriak barneratu direlako.

Zehazki, Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak Microsoft Power BI-n aginte-taula bat

garatu du; horrek aurrekontuen magnitude nagusiak (diru-sarrerak eta gastuak) urtearen edo aurrekontu-partida zehatzen arabera bereizteko aukera ematen du. Aginte-taula hori tresna interaktibo bat bezala eratu da, aurrekontu-informazioa adierazitako aldagai bakoitzaren arabera iragazteko aukera ematen baitu.

GARDENTASUNAREN HEDAPENA

Ekitaldi honetan zehar, Atarilekuren bidez gardentasunaren arloan eman diren albisteei eta antolatu diren ekitaldiei buruzko informazioa eta hedapen lan zabala egiten jarraitu da.

Zehazki, 2020an zehar Atarilekun honako albiste hauek argitaratu dira:

- 5 zerbitzu-karta berriren argitalpena irakurketa errazeko formatuan.
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2018 Foru Arauaren argitalpena irakurketa errazeko formatuan.
- 2021eko Urteko Arau Planaren onarpena.
- 2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Planaren onarpena.
- BiscayApp lehiaketaren 3. edizioa: "Aldundiak Open Data erabiltzen duten web aplikazioen eta aplikazio mugikorren proposamenik onenak sarituko ditu".

Bizkaiko Foru Aldundiak gardentasunaren arloan erakunde laguntzaile gisa duen presentzia indartzea eta sendotzea

OGP EUSKADI

Euskadi Gobernu Irekirako Aliantzaren Tokiko Gobernuaren Programan (Open Government Partnership - OGP) parte hartzen duten munduko 20 eskualdeetako bat da. Erreferentziazko nazioarteko erakunde horren helburua gobernu "irekiagoak, arduratsuagoak eta herritarrekiko sentikorrak" sustatzeko mekanismoak ebaluatzea eta garatzea da. Euskadiren OGP hautagaitza Eusko Jaurlaritzak, Foru Aldundiek eta hiru euskal

hiriburu-erakundeak osatzen dute.

OGP Euskadik 2018-2020rako Euskadiko Gobernu Irekirako Ekintza-plan bat du. Ekintza-plan horren inguruan eta planean islatzen den bezala, 2020an 2. "Open Data eta Linked Open Data" eta 3. "Herritarren parte-hartzearen 3. l-laba" Konpromisoen Foro Irekia antolatu da eta bertan Bizkaiko Foru Aldundiak parte hartu du.

Zehazki, Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiaren parte-hartzea eman den "2. konpromisoa. Open Data eta Linked

Open Data" programaren helburua Euskadin berrerabiltzaileen kolektiboak (unibertsitateetako ikertzaileak barne) eta herritarrek eskatutako datu-multzoak identifikatzea eta euskal administrazioek datu horiek normalizatzea eta lotzea da, bistaratzeak eta erakunde arteko zerbitzu berriak garatuz. Foroari esker, herritarren parte-hartzearen berrikuntzarekin eta datu irekietatik sortutako euskal administrazioen zerbitzu berriei lotutako esperimenduak eta ikaskuntzak partekatu ahal izan dira. Azkenik, adierazi beharrekoa da 2020. urtean 2018-2020rako Euskadiko Gobernu Irekirako Ekintza-planaren ebaluazioa egin dela, bai eta 2021-2024 aldirako Ekintza-plan berria ere. Hausnarketa horretan, Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak parte hartu du OGP Euskadiko kide gisa.

TOKI ERAKUNDEEN GARDENTASUN-ATARIAK

2020an zehar Biscaytik Fundazioaren bidez, toki-erakundeen gardentasun-atarien eskura dauden gardentasun-adierazleen txantiloia eguneratu da, lege-eskakizunetara egokituz eta, bereziki, Euskadiko Toki Erakundeei buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legearen eskakizunetara moldatuz. Ildo horretatik, 2020an berregituraketa horretara egokitutako gardentasunaren lehenengo tokiko ataria argitaratu da, Durangaldeko mankomunitateari dagokiona.

UDALA ZABALTZEN

2020an BiscayTIK Fundazioak gardentasuna eta herritarren parte-hartzea bultzatzeko sortutako Udala Zabaltzen online plataforma kudeatzen jarraitu da, toki-erakundeetan plataforma ezartzeko 87 hitzarmen sinatu direlarik. Plataforma hori hainbat moduluk osatzen dute eta horien artean nabarmentzekoa da udal-gardentasunaren ataria. Aurten atari horren diseinuaren berrikuntza eta funtzionalitateen hobekuntza lan egin da. Ildo horretan, urtean zehar bizi izan den egoera epidemiologikotik eratorritako edukierak kontrolatzeko beharren aurrean, Estrategia Digitalaren eta Korporatiboaren Kabineteak, BiscayTIK Fundazioarekin lankidetzan, bainatzeko denboraldian igerilekuen okupazio-baldintzei buruzko datuak eskuragarri jartzea bultzatu du app mugikor baten bidez, hurbildu behar izanik gabe eta baldintzak aldatzerakoan sortzen diren mezuekin.

Gainera, hainbat udalek Abisuen funtzionaltasuna erabili dute mugikorren bidez interesdunei informazioa zuzenean eta berehala jakinarazteko. 2020. urtearen amaieran udalen eskura jarri da baita ere Kontuen Errendimenduaren funtzionaltasuna, udalek agintaldiko planaren aurrerapen-maila erakusteko gaitasuna izan dezaten.

DIRULAGUNTZAK JASOTZEN DITUZTEN ERAKUNDEEN PUBLIZITATE AKTIBOA

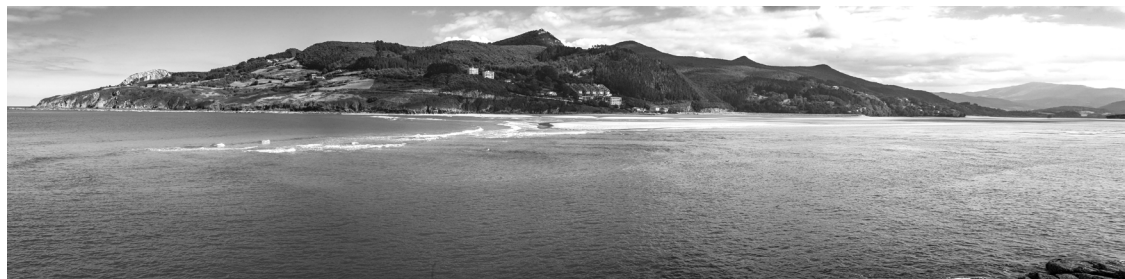
Bizkaiko Foru Aldundia lanean hasi da erakunde hartzaileen informazio ekonomikoari eta negozio-bolumenari buruzko publizitate aktiboaren betebeharrari buruzko atal zehatzak sartzeko dirulaguntzen hitzarmen-ereduetan. Publizitate aktiboaren betebeharrera egindako igorpen hori Bizkaiko Gardentasunari buruzko otsailaren 17ko 1/2016 Foru Arauaren 2.2 artikulua oinarrian egin da.

GIZARTE-ERANTZUKIZUN KORPORATIBOA

Bizkaiko Foru Aldundiak bere jardueran gizarte-erantzukizun korporatiboaren printzipioak txertatzen ditu, eta hori, bere kontratuetan klausula sozialak, ingurumenekoak eta beste politika publiko batzuei dagozkienak (compliance-ari lotutakoak kasu) aplikatzean islatzen da, besteak beste.

Horrela, foru-administrazioaren espedienteetan klausula horien honako kopuru hauek barneratu dira:

- Klausula sozialak: 1.243 espedientetan.
- Ingurumen klausulak: 74 espedientetan (%57ko hazkundea 2019. urtearekiko)
- Compliance-ari lotutako bestelako klausulak: 4 espedientetan (%25eko igoera).

3.2

Open Data Bizkaiaren potentziala optimizatzea, etorkizuneko proiektu baten giltzarri gisa

Bizkaiko Foru Aldundiaren datu irekien estrategia abian jartzeari begira, Open Data Bizkaia web orrialdea da bere hedapenaren giltzarria. Ildo horretan, 2. jarduteko ardatz honek Open Data Bizkaiaren potentziala balioztatu nahi du, barne-kudeaketako eredua hobetzeko funtsezko elementu gisa, datu irekien onurak baliatuz erabakiak hartzeko eta zerbitzu publikoak emateko prozesuak hobetzeko.

Lehen egikaritze-urtean honako ekintza hauetan lan egin da:

Bizkaiko Foru Aldundiko zerbitzuek datu-sortzaile gisa duten ahalmena maximizatzea

-

Datu irekien zerbitzurako kudeaketa-eredua diseinatzea eta ezartzea

-

Bizkaiko Foru Aldundiak datuak irekitzeko eta berrerabiltzeko dituen barne-gaitasunak bultzatzea

-

Open data aprobatzea barneko datuen analitika-dinamikak sortzeko palanka gisa

Bizkaiko Foru Aldundiko zerbitzuek datu-sortzaile gisa duten ahalmena maximizatzea

DATASETEN EBALUAZIOA

IDENTIFIKAZIOA

ETA

2020. urtean zehar Bizkaiko Foru Aldundiko Zuzendaritza Nagusi bakoitzak bere esku izan ditzakeen dataset berriak identifikatzeko eta ebaluatzeko lan zabala egin da, dataset horiek berrerabili daitezen balioetsiz eta ebaluatuz irekitzeko interesa eta erraztasuna oinarri hartuta.

Ariketa hori foru administrazioko Zuzendaritza Nagusiei bidalitako online galdetegi baten bidez bideratu da. Galdetegia 20 Zuzendaritza Nagusik erantzun dute (guztizkoaren %60a) eta ireki daitezkeen 51 dataset identifikatu dira guztira.

Erantzun horietatik abiatuta, Zuzendaritza Nagusiekin elkarlan bat jarri da abian irekiera-prozesuan sartu beharreko datasetetan sakontzeko eta irekiera hori gauzatzeko eman beharreko urratsak zehazteko. Alde horretatik, ireki daitezkeen datuak identifikatzeko Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusia 9 Sailekin bildu da, eta baita Sail horien baitan dauden 10 Zuzendaritza Nagusirekin eta 2 Zerbitzurekin:

- Gizarte Ekintzako Saila
- Herri Administrazioarako eta Erakunde Harremanetarako Saila
- Larriediei Aurre Egiteko eta Babes Zibilerako Zuzendaritza Nagusia
- Iraunkortasuna eta Ingurune Naturala

zaintzeko Saila

- Nekazaritzako Zuzendaritza Nagusia

- Enplegua, Gizarte Inklusioa eta

Berdintasuna Sustatzeko Saila

- Berdintasuna eta Kooperazioa Sustatzeko Zuzendaritza Nagusia

- Ogasuna eta Finantzarako Saila

- Katastroaren eta Zerbitzuen Zuzendaritza Nagusia

- Ogasunaren Zuzendaritza Nagusia

- Finantza, Aurrekontu eta Ondarearen Zuzendaritza Nagusia

- Euskera, Kultura eta Kirol Saila

- Euskararen Zuzendaritza Nagusia

- Kirol Zerbitzua

- Garraioak eta Mugikortasun Jasangarria sustatzeko Saila

- Mugikortasun Jasangarria sustatzeko Zuzendaritza Nagusia

- Garraioen Zuzendaritza Nagusia

- Ahaldun Nagusiari Laguntzeko Unitatea

- Digitalizazioaren eta Herriarrentzako Arretaren Zuzendaritza Nagusia (Estrategia Digitaleko Zerbitzua)

DATASETEN IREKIERA

2020an Open Data Bizkaia atariak eskainitako datuen katalogoa zabaltzeko da 126 dataset berri argitaratuz:

- Aurrekontuen arloan, lehendik zeuden datasetei buruzko informazioa zabaltzeko da aurrekontu-proiektu osoei buruzko datuak eskaintzen dituzten dataset berriak baneratzuz, bai Foru Aldundiarenak

berarenak, bai GUFEnak.

- Kontratazioaren arloan, jada Open Data Bizkaian eskuragarri zegoen Bizkaiko Foru Aldundiaren Urteko Kontratazio Planarekin batera, dataset berri gisa argitaratu dira hurrengo ekitaldirako GUFEn eta beste 9 foru-erakunderen Urteko Kontratazio Planak.

- Erabilera ahalmen handia izateagatik Foru Aldundiak datu ireki gisa eskuragarri jarri nahi izan duen beste informazio bat edukiontzietan batutako hiri-hondakinei buruzkoa izan da, hondakin motaren zein udalerraren arabera. Eremu horretan, Bizkaiko eta tokiko 107 erakunderen datuak dituzten ontzi arinen edukiontziei buruzko datuak argitaratu dira.

- Bizkaiko Foru Aldundiak 2020an datu berriak argitaratu ditu aisialdiko jardueri, aisialdiari eta zikloturismoko jardueri buruz; baita trafikoari, Bizkaiko kultur agendari eta izapideen katalogoari

buruzko informazioa ere, OGParen 2. Konpromisoaren emaitza gisa.

DESKARGA-FORMATU BERRIAK

Dataseten deskargari dagokionez, ekitaldi honetan dataseten edukiaren ezaugarrietara egokitutako formatu berriak garatzen jarraitu da, hala nola KML eta RSS formatuak, erabiltzaileen berrerabilera errazteko helburuarekin.

Datu irekien zerbitzurako kudeaketa-eredua diseinatzea eta ezartzea

OPEN DATA BIZKAIAREN BIDEZ DATUAK IREKITZeko FORU DEKRETUA

2020. urtean inflexio-puntu bat eman da Bizkaiko Foru Aldundian datu irekiak bultzatzeari dagokionez, Bizkaiko Foru Aldundiaren abenduaren 1eko 106/2020 Foru Dekretua onartu bait da, Bizkaiko Foru Aldundiaren Open Data Bizkaia datu irekien atarian datuak irekitzea arautzen duena.

Foru Dekretu horrek datuen irekiera Bizkaiko Foru Aldundian gardentasun-printzipioaren gauzatze bat bezala ezartzen du, foru-administrazioaren zerbitzu publikoak eta kontuak emateko prozesuak hobetzen laguntzeko helburuarekin. Modu horretan, herritarrek Lurralde Historikoaren gobernantzan parte hartzea errazten da.

Era berean, azpimarratu behar da Foru Dekretuak arautzen dituen datuak modu askean eskuragarri jartzearen atzean garapen ekonomiko inklusibo eta berritzailea sustatzeko helburua dagoela, Bizkaian diharduten eragile sozial eta ekonomikoen informazioarako sarbidea erraztuz.

Horrela, Foru Dekretu horrek, zehazki, honako elementuak ezartzen ditu:

- Eremu subjektiboa: Foru Dekretuak Bizkaiko Foru Aldundiak eta Foru Sektore Publiko osoak ez ezik, Bizkaiko toki-erakundeek eta foru-datuak irekitzeko sistemara borondatez bat egiten duten zuzenbide publikoko edo pribatuko beste edozein erakundek ere Open Data Bizkaian datu irekiak barneratzea aurreikusten du.

- Datuak irekitzeko printzipio gidariak: printzipio horiek zehazten dute datuak, ahal izanez gero, izan behar dutela: modu lehenetsian irekitzeko modukoak, egokiak etazehatzak, eskuragarriak eta erabilgarriak, konparagarriak eta elkarreragingarriak, eta geoerreferentziatuak.

- Datuak irekitzeko prozedura: agente bakoitzak datuak irekitzeko egin beharreko jarduerak arautzen ditu, identifikatzen direnetik argitaratzen diren arte, datuak irekitzeko bideragarritasunaren azterketa eginez.

- Datuak irekitzeko ereduaren gobernantza: Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiaren eginkizunak ezartzen ditu datuen irekiera zuzentzeaz, koordinatzeaz eta bultzatzeaz arduratzen den saila delako, eta Lantikenak eta Biscaytik Fundazioarenak, Bizkaiko Lurralde

Historikoko datuak irekitzeko funtsezko rola betetzen duten foru-erakundeak diren heinean. Era berean, gobernantza horrek Foru Aldundiko Atal eta Zerbitzuen funtzioak definitzen ditu, sortzen dituzten datuak kudeatzen dituzten unitate gisa, bai eta Bizkaiko foru-erakundeetan eta toki-erakundeetan datuak irekitzeaz arduratzen diren pertsonen funtzioak ere.

Azkenik, elementu bereizgarri gisa, adierazi beharrekoa da Foru Dekretuak Open Data Bizkaian sartu nahi duten Bizkaiko Lurralde Historikoko toki-erakundeak eta zuzenbide publiko edo pribatuko erakundeak datuak irekitzeko sistemara atxikitzeko prozesua ezartzen duela.

Bizkaiko Foru Aldundiak datuak irekitzeko eta berrerabiltzeko dituen barne-gaitasunak bultzatzea

SAILAK, ZUZENDARITZAK ETA ZERBITZUAK OPEN DATAREN ARLOAN TREBATZEA

Adierazitakoarekin bat etorritik, 2020an zehar Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak lan-bilera ugari izan ditu Bizkaiko Foru Aldundiko Sail, Zuzendaritza eta Zerbitzuekin.

Bilera horietan orokorrean foru-arloak Open Dataren inguruan trebatzeko lan

egin da, eta zehazki, eremu horiekin batera halen esku egon daitezkeen dataset berriak identifikatu dira.

Jarduera horretatik abiatuta, aurrera egin da Bizkaiko Foru Aldundiko Sail, Zuzendaritza eta Zerbitzuen esku dauden dataseten balorazioan eta ebaluazioan, dataset horiek

datuak irekitzeko prozesuan sartzeari eta irekiera hori gauzatzeko beharrezko urratsak zehazteari dagokionez.

Open Data aprobetxatzea barneko datuen analitika-dinamikak sortzeko palanka gisa

ERABILERA KASUAK

2020. urtean Bizkaiko Foru Aldundiko Zuzendaritza Nagusiekin lan egin da datu irekiekin lotutako erabilera-kasuei buruzko ezagutza hobetzeko, bai eta Zuzendaritza Nagusi horiek sortzen dituzten datuei lotutako erabilera-kasu potentzialak identifikatzeko ere.

Illo horretan, interesgarria da nabarmentzea Aldundia ikerketa bat egiten ari dela Euskal Herriko Unibertsitatera (UPV/EHU) zuzentzen diren Bizkaibuseko lineen kudeaketa hobetzeko, besteak beste, erabiltzaileen eskariaren eta autobusen ugaritasunaren kontrolari dagokionez. Ikerketa hori UPV/EHUn dauden antena mugikorren datuetan eta Bizkaibuseko linea horien erabiltzaileen geolokalizazioari buruzko datuetan oinarritzen da.

3.3

Ekosistema publiko-pribatu kolaboratibo eta berritzailea sortzea datuak irekitzearen inguruan

Datuak irekitzeko prozesuen leitmotiv-a jarduera baten garapenean sortutako informazioa eragileen artean partekatzea da, berrerabiltzea eta berrikuntza sortzea errazteko. Horrela, lankidetza-sare horiek sortzea Open Dataren azken helburuetako bat da.

Lehen egikaritze-urtean honako ekintza hauetan lan egin da:

Entzute aktiboko kanalak ezartzea berrerabiltzaileekin, datuen aukerak eta beharrak identifikatzeko

-

Foru-entitateekin datuak irekitzeko estrategia bateratua hedatzea

-

Toki-erakundeei datuak irekitzen laguntzea, Open Data Lake foralaren funtsezko elementu gisa

-

Erakunde arteko lankidetza beste administrazio batzuekin, datu irekiekin sinergiak sortzeko

Entzute aktiboko kanalak ezartzea berrerabiltzaileekin, datuen aukerak eta beharrak identifikatzeko

AGENTE BERRERABILTZAILEEN EKOSISTEMA EZAGUTZEA

2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Planaren lanketaren esparruan, Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak Open Data Bizkaiaren datu irekiak berrerabili ditzaketen agente kolektiboak identifikatu eta horiekin harremanetan jartzeko lan egin du.

Lan honen helburua berrerabiltzaileak izan daitezkeen agenteek Open Datari buruz duten interesa ezagutzea izan da, baita datu espezifikoaren multzoen inguruan dituzten beharrak identifikatzea eta Bizkaiko Foru Aldundiarekin izan ditzaketen lankidetzak-esparruak hautematea ere. Hala, inkesta-prozesu batez gain, parte hartzeko 5 dinamika egin dira hainbat motatako eragileekin:

- Lan-saio 1 Mondragon Unibertsitatearekin eta Deustuko Unibertsitatearekin
- Open Data Bizkaia aurkezteko saio 1 Mondragon Unibertsitateko Business Data Analytics graduiko ikasleei
- ASEDIEk (Informazioaren Sektore Anitzeko Elkartea) bideratutako lan-saio bat datuak aztertzeraz zuzendutako enpresekin
- Lan-saio bat BCAM Elkartearekin - Basque Center for Applied Mathematics
- Lan-saio bat Decidatarekin

UNIBERTSITATE-ZENTROAK

2020an lan-saio bat egin da Euskal Autonomia Erkidegoko bi unibertsitate-zentro nagusienetarikoekin: Mondragon Unibertsitatea eta Deustuko Unibertsitatea.

Lan-sesio horretan lehendabizi, agente horiei hiru urteko 2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Plana egiteko prozesua, Foru-Planaren helburu nagusiak eta Open Data Bizkaiaren lanaren garrantzia aurkeztu zitzaizkien.

Era berean, Open Data Bizkaiaren inguruko lan-esparruak identifikatzen lan egin da, ateratako ondorioen artean honako hauek nabarmendu zirelarik:

- Datu irekiak gehiago bereizteko beharra, bai eta Open Data Euskadiko datuak Open Data Bizkaikoekin elkartzeko beharra ere.
- Open Data Bizkaia ezagutarazteko hedapen- eta sentsibilizazio-ekintzak egiteko interesa, horretarako, hackathone-ak eta datathone-ak edo lehiaketak antolatzeak aukera mahaigaineratuz.

GAZTEDI BERRERABILTZAILEA

Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak Open Data Bizkaiko datu irekiak berrerabili ditzaketen gazteen kolektiboarengana hurbiltzeko lanean aritu da 2020an. Aurrera eramandako jardueren artean, nabarmentzekoa da Bizkaiko Foru Aldundiak Mondragon Unibertsitateko Business Data Analytics graduiko ikasleei Open Data Bizkaia aurkeztu diela saio berezi baten bitartez.

DATUAK AZTERTZEKO ENPRESAK

ASEDIEk bideratutako lan-saio bat egin da datuak aztertzeraz zuzendutako hainbat enpresekin. Saio horretan, 2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Plana egiteko prozesua partekatzeaz gain, datu irekien esparruan sustatu beharreko etorkizuneko lan-ildoak ezarri dira:

- Open Data Bizkaiaren hobekuntza: datuen egituraketa eta irisgarritasuna hobetzeko beharra azpimarratzen da.
- Open Dataren gobernantza: datuaren gobernantzaren esparru etikoa garatzeko interesa jasotzen da, barne-mailan zein kanpoko agenteekin.

ENPRESA BERRERABILTZAILEAK

2020an lan-saio bana egin da Basque Center for Applied Mathematics: BCAMekin eta Decidatarekin.

Zentzu horretan, BCAMekin batera egindako lanari esker, etorkizunerako lan-

ildoak identifikatu dira, hala nola, datuen elkarrekikotasuna indartzea eta gizarteak eta ikertzaileek algoritmoen auditoretza egitea.

Bestalde, Bizkaiko Foru Aldundiak eta Decidatak ondorioztatu dute etorkizunean datuak irekitzeko eskariaren ezagutza hobetzeko eta gizartea datu irekien inguruan zabaltzeko eta sentsibilizatzeko lan egin behar dela.

Foru-entitateekin datuak irekitzeko estrategia bateratua hedatzea

DATUEN IREKIERA

Bizkaiko Foru Aldundiko Zuzendaritza Nagusiekin egindako lanaren antzera, 2020an foru-erakundearen datasetak identifikatzeko eta ebaluatzeko ariketa bat egin da horiek berrerabili daitezkeelakoan. Lan hori Bizkaiko Foru Aldundiko foru-erakundeei zuzendutako online galdetegi baten bidez egin da. Galdetegia 9 foru-erakundek erantzun dute (guztizkoaren % 43).

Tresna horren bidez lortutako emaitzetan oinarrituta, lankidetzak-ildo egonkorra abiarazi dira datuak irekitzeari begira interes handiena erakutsi duten foru-erakundeei.

Toki-erakundeei datuak irekitzen laguntzea, Open Data Lake foralaren funtsezko elementu gisa

OPEN DATA HITZARMENA UDALEKIN

Bizkaiko Foru Aldundiak apustu irmoa egiten du Lurralde Historikoko udalek datuak ireki ditzaten. Horretarako, lehen adierazi den bezala, 2020an Bizkaiko Foru Aldundiak abenduaren 1eko 106/2020 Foru Dekretua onartu du, Open Data Bizkaia Bizkaiko Foru Aldundiaren datu irekien atarian datuak irekitzea arautzen duena. Xedapen horrek aukera ematen die Bizkaiko udalei, eta bereziki tamaina txikiko udalei, foru-datuak irekitzeko sistemara atxikitzeko.

Testuinguru horretan, Bizkaiko Foru Aldundiak, Biscaytik Fundazioarekin lankidetzan, udalen eskura jartzen du jada tokiko eragina duten datu irekien atari propioak izateko aukera, sinergiak sortuz eta Open Data Bizkaia Lurralde Historikoko administrazio publikoen atari gisa finkatuz. Hala, 2020. urtean BiscayTIK Fundazioak Open Datari esparru-hitzarmenak eta berariazko hitzarmenak ezartzen lan egin du erakundeei BiscayTIK aplikazioetan kudeatutako datuak irekitzen laguntzeko. Lan-ildo horren ondorioz, 2020an 87 esparru-hitzarmen berriak dira toki-erakundeei, eta horietatik 71 BiscayTIKekin Open Data egiteko berariazko

hitzarmenari atxikitu dira. Aurrerantzean, 106/2020 Foru Dekretuan eta BiscayTIK Fundazioarekin datuak irekitzeko egindako hitzarmenean aurreikusitakoa kontuan hartuta, hitzarmen horiek sinatu dituzten erakundeei bat egin beharko dute foru-datuak irekitzeko sistemarekin.

Erakunde arteko lankidetzaren beste administrazio batzuekin, datu irekiekin sinergiak sortzeko

OGP EUSKADI

Arestian azaldutakoaren ildotik, Bizkaiko Foru Aldundia OGP Euskadi ekimenaren parte da. Ekimen hori Gobernu Irekirako Aliantzaren Tokiko Gobernuen Programaren barruan dago (Open Government Partnership – OGP). Erreferentziazko nazioarteko erakunde horren helburua gobernu “irekiagoak, arduratsuagoak eta herritarrentzat sentikorragoak” sustatzeko mekanismoak ebaluatzea eta garatzea da. Ildo horretan, OGP Euskadi ekimenetik

abiatuta eta 2018-2020rako Ekintza-planaren “2. konpromisoa. Open Data eta Linked Open Data”-ren eremuan, 2020an lau helburu identifikatu dira honako zerbitzu hauei lotuta:

1. Euskal administrazio guztientzako komuna den gordailu bat sortzea kontuak emateari buruz.
2. Euskal Autonomia Erkidegoko eremu publikoko ekitaldiak kontsultatzeko API bat sortzea.
3. Euskal administrazio guztientzako komuna den gordailu bat sortzea trafikoaren inguruan.
4. Euskal Autonomia Erkidegoko osasun-aktiboak geolokalizatzeko gordailu komun bat sortzea.

Era berean, OGP proiektuaren ondorioz, Bizkaiko Foru Aldundiak 2020an datu berriak argitaratu ditu aisialdiko jarduerari, aisialdiari eta zikloturismoko jarduerari buruz hainbat dataset erabilita (bidezidorrak, bizikletentzako bideak eta aisialdi-eremuak); baita trafikoari, Bizkaiko kultur agendari eta izapideen katalogoari buruzko informazioa ere.

PONENTZIA ARAGOI OPEN DATAN

Bizkaiko Foru Aldundiko Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak Aragoiko Open Data Focus proiektuan barneratutako “Administrazio Publikoetako Langileak” ekitaldian parte hartu du.

Zuzendaritza Nagusi honen esku-hartzea, lehenik eta behin, gardentasunaren eta datu irekien arloan toki-erakundeei batera egindako lanari balioa ematean egituratu da. Ildo horretan, gardentasunak eta datuen irekierak politika publikoak sortzeko prozesuen DNA egon behar duela nabarmendu da.

Era berean, Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak ekitaldi honetan parte hartu izana Open Data Bizkaia sortzeko jarraitutako prozesua azaltzeko aprobetxatu du, nabarmenduz prozesuak uneoro lehentasuna eman diola datuak irekitzearen kalitateari, ireki beharreko datu kopuruari baino.

3.4

Bizkaiarentzat balioa sortzea, datu irekien bidez

Datu irekien potentziala ustiatzea eta horiei lotutako ekimen berritzaileak garatzea ahalbidetuko duen lankidetza-ekosistema bat eratzea benetako inpaktua sortzera bideratuta egon behar da. Horregatik, jarduteko ardatz gehigarri bat proposatzen da, ahalegin horiek Bizkaiko Lurralde Historikorako benetako balioa duen itzulkin bat gauzatzera bideratua. Balio sorkuntza hori datu irekien potentziala maximizatzean datza, Bizkaiko biztanleen bizitza erraztu eta lurraldearen lehiakortasunari nolabait lagunduko dioten aplikazio, produktu eta zerbitzu berriak sortuz datu horiek erabiliz.

Lehen egikaritze-urtean honako ekintza hauetan lan egin da:

Datu irekietan oinarritutako zerbitzu berrien edo hobeena garapena
bultzatzea

-

Ezagutzaren garapena eta talentuaren sorrera sustatzea lurraldean datu
irekien esparruan

-

Open Data Bizkaian oinarritutako datuak berrerabiltzeko dinamizazio-
jarduerak sustatzea

Datu irekietan oinarritutako zerbitzu berrien edo hobeen garapena bultzatzea

BIZKAIUP

Bizkaiko Foru Aldundiak Digitalizazioaren eta Herriarrentzako Arretaren Zuzendaritza Nagusiak sustatutako BizkaiUP tresna garatu du herritarren eta Bizkaiko Foru Aldundiaren arteko topaketa bide egonkor eta jarraitua izan dadin.

Hasieran aplikazio honen helburua herritarren eskura egiazko informazio eguneratua jartzea zen bai COVID-19k eragindako osasun-krisiaren inguruan bai eta horrek pertsona, familia eta enpresa guztien zerbitzuetan, ekonomian eta egunerokotasunean duen eragin zuzenari buruz ere.

Ildo horretan, aplikazioaren lehen bertsioak, 2020ko lehen eta bigarren hiruhilekoetako etxeko konfinamenduaren testuinguruan ateratakoak, Aldundiak argitaratutako albiste, informazio eta eduki guztiak kontsultatzeko aukera eman zuen, bai eta interes gune garrantzitsuenak mapa batean ikusteko aukera ere, besteak beste, kontsulta egiten duen pertsonaren kokapenetik gertu dauden farmaziak eta supermerkatuak.

Gaur egun, aplikazioak Herritarren Arretarako atal bat ere eskaintzen du, bertan Aldundiaren harremanetarako telefonoak kontsulta daitezke edo hitzorduak eskatu, besteak beste. Era berean, aplikazioaren bitartez Bizkaiko

kultur agenda kontsultatzeko aukera barneratu da, Open Data Bizkaian argitaratutako datu irekietatik lortutako informaziotik abiatuta.

OGP EUSKADITIK ERATORRITAKO ZERBITZUAK

Arestian azaldutakoaren ildotik, 2020an Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak Open Government Partnership (OGP) Euskadiren “2. konpromisoa. Open Data eta Linked Open Data”-ren esparruan lan egin du. Konpromiso horren helburua Euskadin berrerabiltzaileen kolektiboak eta herritarrek eskatutako datu-multzoak identifikatzea da eta baita euskal administrazioek datu horiek normalizatzea eta lotzea ere, erakunde arteko bistaratzeak eta zerbitzu berriak garatzu.

Konpromiso horri dagokionez, eta arestian adierazitakoarekin bat etorritik, Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak hainbat arlori buruzko zerbitzuak eraikitzea ahalbidetzen duten datuak hedatzeko/azaltzeko proiektu batean parte hartu du, hala nola, ekitaldi publikoak, hirien ingurumen-kalitatea, mugikortasun jasangarria, kontuak ematea edo kirola eta bizitza osasungarria bezalako arloak.

Ezagutzaren garapena eta talentuaren sorrera sustatzea lurraldean datu irekien esparruan

AURKEZPENA UNIBERTSITATEAN

Mondragon Unibertsitatearekin hasitako lankidetzaren esparruan, eta Nazio Batuek sustatutako Jakinarazteko Eskubidearen Nazioarteko Egunarekin bat etorritik, Bizkaiko Foru Aldundiak Open Data Bizkaia erabilgarritasunaren eta ezaugarrien berri eman die Business Data Analytics graduako ikasleei.

Zehazki, aurkezpen horren bitartez ikasleei “Bizkaia ezagutu datu irekien bidez” erronka ezagutzera eman nahi izan zaie honako helburu hauek lortzeko:

- Ikasleen artean informazio irekia ezagutzeko eta berrerabiltzeko kultura zabaltzea.

MONDRAGON

- Mondragon Unibertsitateko ikasleak Open Data Bizkaia erabileran trebatzea (eskuragarri dagoen informazioa, funtzionalitateak, etab.).

- Datu irekiei balioa ematen dieten analisi aurreratueta oinarritutako erabilera-kasuak garatzea.

Horrela, ikasle horien artean Bizkaia eta bertako udalerrien azterketa bultzatu da Open Data Bizkaian eskuragarri dauden datuak eta beste datu-iturri publiko batzuetatik datozen beste datu batzuk erabiliz. Horretarako kasu analitiko bat garatu da, baliozko ondorioak atera ahal izateko.

Open Data Bizkaian oinarritutako datuak berrerabiltzeko dinamizazio-jarduerak sustatzea

BISCAYAPP LEHIAKETA

BiscayApp BiscayTIK Fundazioak eta Bizkaiko Foru Aldundiak antolatutako erronka bat da, Open Data erabiliz herritarrei edo erakundeei zerbitzuren bat ematen dieten web-aplikazioen edo aplikazio mugikorren proposamenak saritzeko. Lehiaketaren hirugarren edizio

honetan 25 hautagai aurkeztu dira guztira eta horietatik 10 finalera heldu dira.

Aurkeztutako aplikazioek hainbat eremu landu dituzte, hala nola, instalazio hidraulikoen kudeaketa, mugikortasuna, turismo jasangarria, aisialdia edo hirigintza-plangintza, 2020. urteko gai nagusia ahaztu gabe, COVID-19a.

Aurkeztutako aplikazioei dagokienez, datu irekien erabilera erlatiboa eta datu pribatuen mendeotasuna hartu dira balorazioa aurrera eramateko irizpide moduan. Era berean, era berezian ebaluatu dira datu irekien erabilera modu originalean eta berritzailean landu duten eta Bizkaia aurrera egiteko duen potentzialari gizarte-balioaren ekarpena eman dioten aplikazioak.

Hori horrela, honako hauek izan dira lehenengo hiru postuetan gelditu diren aplikazioak:

- Lehen postua – Turismo jasangarria 3.0: webgune bezala garatutako aplikazio honetan arduratsua den eta ingurunea errespetatzen duen Bizkaiko turismoari buruzko informazio guztia jasotzen da.

- Bigarren postua – Ur-hodien inguruko iragarpenak egiteko laguntzaile birtuala: aplikazio hau uraren hornidura-eta saneamendu-sareetan hodiak mantentzeko eta ordeztzeko lanen plangintza optimizatzeko adimen artifizialeko tekniketan oinarritutako tresna gisa konfiguratu nahi da. Aplikazioak ur-ihesak murrizten lagunduko duela espero da, izan ere, gaur egun ur-ihesak sarean dagoen edateko uraren %20 eta %40 bitartean suposatzen dute.

- Hirugarren postua – Neural Bikes: bizikletak mailegatzeko zerbitzua erabiltzen duten pertsonen eta horietaz arduratzen diren langileei zuzendutako app honek denbora errealean bizikleta partekatuen eskariari buruzko iragarpen automatizatuak egiten ditu Machine Learning eta Open Data erabiliz.

LIZTOR-HABIAK IRAGARTZEKO EREDUA

2020. urtean Bizkaiko Foru Aldundiak liztor asiarraren habiak iragartzeko algoritmo bat diseinatzeko lanari ekin dio honako datu-multzo hauetan oinarrituta:

- Bizkaiko Lurralde Historikoko liztor asiarraren erregistro guztien datuak
- Euskal Autonomia Erkidegoko basoen mapa
 - Lurraren erabileraren aldagaiak
 - Baso-espezieen aldagaiak
- Euskadiko estazio meteorologikoen kokapena
- Euskalmeten informazioa estazio meteorologikoetan bildutako datu gordinen inguruan
- 2020an Bizkaian dauden erlezaintza-ustategiei buruzko datuak
- 2020an Bizkaian dauden fruta-arbolentzako ustategiei buruzko datuak
- Euskadiko hidrografiaren kartografia

EUSKO JAURLARITZAREN APLIKAZIOEN LEHIAKETA

Eusko Jaurlaritzak, Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako Foru Aldundiekin eta Bilboko, Donostiako eta Gasteizko udalekin batera, ideiei eta datu irekien aplikazioei buruzko lehiaketak antolatzen ditu aldian-aldian Euskadin datu irekien berri emateko eta horien berrerabilera sustatzeko.

Testuinguru horretan, 2020an Aplikazio Lehiaketaren hirugarren edizioa egin da eta Euskadiko datu publikoen katalogo nagusietako datu irekietatik eratorritako produktuak edo zerbitzuak sortu dituzten

edo sortu nahi dituzten partikularrei eta enpresei zuzenduta egon da. Aurten 28 hautagai onartu dira eta horien artean aplikazio hauek saritu dira:

- Smart Public Tender: Kontratazio Publikoaren arloko azken berrikuntzak barne hartzen dituen eta Administrazio Publikoei zein enpresa lizitatzaileriei erabakiak hartzen laguntzen dien web plataforma. Bi datu-iturri (lizitazioak eta enpresak) lotzen ditu Machine Learningari esker.

- AvatarParking: Donostiako aparkalekuekarako laguntzaile gisa pentsatutako aplikazioa. Erabiltzailearen denbora errealeko kokapenean oinarrituta, aplikazioak honako hauek adierazten ditu: gertuen dagoen aparkalekua, dituen

plaza libreen kopurua, haranzko ibilbidean izan daitezkeen gorabeherak, halakorik balego, bai eta autoa bertan aparkatuta uztearen kostuaren kalkulua ere. Aplikazioa mugikorrean modu aktiboan eramateko pentsatuta dago, bai eta informazioa eta komandoak ahotsaren bidez jasotzeko ere, horrela gidariak ez du sakeleko telefonoarekin arreta galtzen.

3.5

Gobernu Onaren eredua indartzea, foru-kudeaketa arduratsu eta gardena egiteko eragile gisa

Jarduera-ardatz honek, lehenik eta behin, zerbitzuen kudeaketa berritzailea egingo duen eta herritarren eta beste eragile batzuen behar eta aukeretara bideratuko den kudeaketa publikoko eredu bat bultzatu nahi du Bizkaiko Foru Aldundian. Aldi berean, jarduketa-ardatz hori Gobernu Onaren eredua sendotzen saiatuko da, Aldundian eta foru-entitateetan eremu korporatiboen multzoa osatzen duten elementuak finkatuz Bizkaiko Foru Aldundiaren marka korporatiboa zentzu zabalean sendotzeko xedearekin.

Lehen egikaritze-urtean honako ekintza hauetan lan egin da:

Foru-mailako Administrazio Publikoaren eredurantz aurrera egitea, proiektuen kudeaketa egokia erraztuko duena, baliabideen erabilerari, epeei eta herritarren aukerak betetzeari dagokienez

-

Bizkaiko Foru Aldundia-Foru-entitateak nodoa indartzea politika korporatiboen arloan, kudeaketa integratua eta eraginkorra izan dadin

-

Esparru orokorra finkatzea eta foru-mailan betetze-kultura ezartzea

-

Pribatutasuna kudeatzeko eredu (datuen babesa eta informazioaren segurtasuna) Bizkaiko Foru Aldundian eta foru-entitateetan hedatzea

Foru-mailako Administrazio Publikoaren eredurantz aurrera egitea, proiektuen kudeaketa egokia erraztuko duena, baliabideen erabilerari, epeei eta herritarren itxaropenak betetzeari dagokienez

ZERBITZU-KARTAK

2020an beste 7 zerbitzu-karta egin dira:

1. Gardentasunaren eta Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaeraren ataria: Gardentasunaren webgunearen eta Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaeren (IPEE) kudeaketa.

2. Euskalduna Jauregia – Sarrerak kudeatzeko eta saltzeko zerbitzua: Euskalduna Jauregiako aretoetan antzeztzen diren ekitaldi kulturaletarako eserlekuen salmenta kudeatzeko zerbitzua, bai eta erabiltzaileen saldu ondoko arreta zerbitzua ere erosketaren ondorengo sarrerei dagokienez.

3. Udal-kirola eta kirol-azpiegiturak: kirol-jardueraren ezagutza eskaintzen eta sortzen duen eta kirola egitea errazten duten ekimenak sustatzen dituen zerbitzua.

4. BEAZ – I+G+b arloko zerga-kenkariak: I+G+b (ikerketa, garapena eta berrikuntza) arloko jarduerari buruzko kalifikazio-txostenak egiteko eskabideen kudeaketa, egoitza fiskala Bizkaian duten enpresek Sozietateen Gaineko Zergan kenkariak lor ditzaten.

5. Emakumeen aurkako indarkeria matxistaren biktimetako gizarte-arreta espezializatua: arreta psikologikoa, larrialdi-egoeretako arreta eta esku hartzeko oinarritzko prozeduraren arreta.

6. Katastro eta Balorazio Zerbitzua: katastroko datuak kontsultatzeko eta higiezinak baloratzeko zerbitzua.

7. Herritarrentzako zuzeneko arreta ez-espezializatua: herritarrentzako zuzeneko arreta-zerbitzua arreta integratuko bulegoetan (bulegoak: Bilbo, Bermeo, Gernika, Durango).

Zerbitzu-karta horiek aurreko ekitaldietan UNE 93299:2008 araudiaren babesean definitutako lan-metodologia komunaren arabera egin dira ondorengo ziurtapena errazteko. Zerbitzu-kartak 2021. urtean zehar argitaratuko dira.

Bestalde, 2019an argitaratutako zerbitzu-karta hauen ebaluazioa eta jarraipena ere egin da:

- Bizkaibus 2019-2020

- 2019-2020rako Prebentzio, Su Itzaltze eta Salbamendu Zerbitzua

Adierazi beharrekoa da, COVID-19ren ondorioz 2020ko osasun-krisia dela eta, ezin izan direla zerbitzu-karta hauek

ebalatu: Museoen Sarea, Eskola Kirola eta irakurketa errazeko irizpideen arabera 2020-2021erako Prebentzio, Su Itzaltze idatzi direla. eta Salbamendu Zerbitzua.

Elementu bereizgarri gisa, nabarmendu behar da orain arte egindako zerbitzu-karta guztien jendarteratze dokumentuak

Bizkaiko Foru Aldundia-Foru-entitateak nodoa indartzea politika korporatiboen arloan, kudeaketa integratua eta eraginkorra izan dadin

DANONARTEAN

Bizkaiko Foru Aldundia aspalditik ari da lanean foru-erakundeei kudeaketa aurreratuko eredu komun bat izaten laguntzeko. Horretarako, Bizkaiko Foru Aldundiak bere marka korporatiboa zentzu zabalean eraikitze erabilitako baliabideak erakundeen eskura jarri ditu.

Gaur egun, laguntza hori Bizkaiko Foru Aldundiaren eta foru-erakundeen artean partekatutako eremu korporatiboetan kudeaketa hobetu eta komunikazioa bizkortuko duten tresnen diseinuan oinarritzen da.

Esparru orokorra finkatzea eta foru-mailan betetze-kultura ezartzea

FORU-SEKTORE PUBLIKOAN BETETZEKO PROGRAMAK

Bizkaiko Foru Aldundiaren lehenetsutako bat da accountability kultura zabaltzea eta Foru Sektorre Publikoan betetzea, bai erantzukizun penala daukaten merkataritza-baltzuetan, bai nortasun juridikoagatik printzipioz salbuetsita dauden entitateetan, hala nola,

fundazio publikoetan, enpresa-erakunde publikoetan edo erakunde autonomoetan. Horregatik, Foru Erakundea ezinbesteko laguntza aitzindaria ematen ari da Administrazio Publikoan, zeina foru-erakunde guztietan Gobernu Onaren eta betetze-kulturaren elementuen aplikazioa zabaltzeko banakako compliance-programak diseinatu eta Foru-sektore Publikoko erakunde guztiei ezartzean

datzan.

Lan horretan, 2020an Bizkaiko Foru Aldundiak compliance-programen elementuak ezartzen lagundu die foru-erakundeei. Emandako laguntza horren baitan, foru-erakunde bakoitzeko Zaintza eta Kontrol Organoko kideei zuzendutako 8 prestakuntza-saio eman dira eta 49 pertsona bertaratu dira.

ETEETAN COMPLIANCE SISTEMAK GARATZEKO ASCOM PROGRAMA

Bizkaiko Foru Aldundiarekin batera ASCOMen (Espainiako Compliance Elkarte) programaren bigarren edizioa abian jarri da enpresa txiki eta ertainetan compliance sistemak garatzeko.

Ekimen horren helburua enpresa txiki eta ertainetan compliance programak garatzen laguntzea da. Horretarako

lanbide-prestakuntza eta -orientazioa ematen da programa horiek UNE 19601 arauaren arabera egiazta daitezkeen compliance programen oinarrien arabera gara daitezzen.

Helburu horrekin, enpresei programa egituratu batean parte hartzeko aukera eskaintzen zaie, gaian espezializatutako eta kualifikatutako bulego profesionalen lankidetzarekin, compliance kudeaketa sistema eraginkor bat garatzeko oinarriak ezarri ahal izateko.

eramaten dituzten jarduera askoren garapenean. Ondorioz, indarrean dauden berme juridikoak, zein Datuak Babesteko Erregelamendu Orokorrean barneratutako berme berriak betetzen dituzte.

DATUEN BABESAREN ARLOKO AHOLKULARITZA JURIDIKOA

Bizkaiko Foru Aldundia txosten juridikoak eta informatzeko betebeharraren informazio-klausulak betetzeari buruzko gidak egiten edota aztertzen aritu da 2020. urtean.

Arlo horretan garatutako jardueren artean, kontratu-arloko datuak babesteko klausula espezifikoak buruzko elaborazio- edota azterketa-lana egin da baliabide propioei, kudeaketa-gomendioei eta hitzarmenei egindako enkarguei dagokienez.

Halaber, Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak datuen babesaren arloan sortu diren arau-berrikuntzak ezartzeko beharrei buruzko txostenak egin ditu eta hainbat Sail eta foru-erakunderi aholkularitza eman die Datuak Babesteko Erregelamendu Orokorrean eta Datu Pertsonalak Babesteari eta eskubide digitalak bermatzeari buruzko Lege Organikoan ezarritako eskubideak baliatzeari dagokionez.

DATU PERTSONALEN TRATAMENDU JARDUEREN ERREGISTROA

2020. urtean Bizkaiko Foru Aldundiak Gobernu Kontseiluaren 2020ko otsailaren 18ko Erabakia onartu du, zeinaren bidez Bizkaiko Foru Aldundiaren Datu Pertsonalen Tratamendu Jardueren Erregistroa sortu, arautu, mantendu

eta argitaratzen den, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2016ko apirilaren 27ko 2016/679 (EB) Erregelamenduaren 30. artikularekin bat etorritik. Erregelamendu hori pertsona fisikoaren datu pertsonalen tratamenduari buruzkoa da.

Gainera, Tratamendu Jardueren Erregistroa Bizkaiko Foru Aldundiaren webguneko Bizkaia Irekia atalean argitaratu dago (<https://web.bizkaia.eus/eu/datuen-babesa>), kontrol-agintaritzari (Datuak Babesteko Euskal Bulegoari) jakinarazi zaio eta Bizkaiko Foru Aldundiko langileen artean zabaltzeko, dagokion atala sortuz Atarilekun hari buruzko informazioarekin. Erregistroaren mantentzea datu pertsonalak tratatzeko jarduera berriak altan eman eta argitaratuz egingo da.

BIZKAIKO FORU ALDUNDIARI DATUAK BABESTEKO ZEHARKAKO PRESTAKUNTZA EMATEA

2020. urtean zehar Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak, Bizkaiko Foru Aldundiko Hautaketa eta Lanbide Heziketako Zerbitzuarekin lankidetzan, Foru-sektore Publikoaren datuak babesteko Zeharkako Prestakuntza Plana diseinatu eta abian jarri du. Planaren helburua ikuspegi praktikoa eta didaktikoa duen 3 ordu inguruko saio baten bitartez langileei araudiaren sentikortasun ohikoenak eta zehatzak jakinaraztea da. Planak honako eremu hauetako edukiak jasotzen ditu:

- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2016ko apirilaren 27ko 2016/679 (EB) Erregelamenduaren (datu

Pribatutasuna kudeatzeko eredu (datuen babesa eta informazioaren segurtasuna) Bizkaiko Foru Aldundian eta foru-entitateetan hedatzea

DATU PERTSONALAK BABESTEKO BERMEA

Bizkaiko Foru Aldundia lanean ari da pribatutasuna kudeatzeko eredu korporatiboa foru-sektore publikoan ezartzeko.

Eredu honen bidez, erabiltzaileek emandako datuen bilketan eta tratamenduan konfidentzialtasun zorroztzena bermatu nahi da, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren

2016ko apirilaren 27ko 2016/679 (EB) Erregelamendua (datu pertsonalen tratamenduari dagokionez pertsona fisikoaren babesari buruzkoa; aurrerantzean, DBEO) eta Datu Pertsonalak Babesteari eta eskubide digitalak bermatzeari buruzko abenduaren 5eko 3/2018 Lege Organikoa (aurrerantzean, DPEDBLO) betez.

Bizkaiko Foru Aldundiak eta bere Foru-sektore Publikoak herritarren datu pertsonalen tratamenduen erantzule eta arduradun gisa jarduten dute aurrera

pertsonalen tratamenduari dagokionez pertsona fisikoaren babesari buruzkoa; aurrerantzean, DBEO) eta Datu Pertsonalak Babesteari eta eskubide digitalak bermatzeari buruzko abenduaren 5eko 3/2018 Lege Organikoaren (aurrerantzean, DPEDBLO) arau-berrikuntzak.

- Jardunbide egokiak eguneroko lanean.

- Egokitze-lanen zabalkundea.

Plana hainbat prestakuntza-saiotan banatu da, edukiak lan-profil desberdinetara egokitu direlarik kolektibo bakoitzari esleitutako erantzukizunen eta zereginen arabera, Zuzendaritza Nagusietatik eta Buruzagitzetatik hasi eta Foru-sektore Publikoko gainerako langileengana hedatuz. 2020an zehar Bizkaiko Foru Aldundiko eta haren foru-erakundeetako 1.035 pertsonari eman zaie prestakuntza hori.

INFORMAZIOAREN SEGURTASUNA

Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak Aldundiarekiko eta foru-erakundeekiko jarduketetan segurtasun-esparru bat ezartzen eta garatzen jarraitu du, Administrazio Elektronikoko eremuan Segurtasunaren Eskema Nazionala arautzen duen urtarrilaren 8ko 3/2010 Errege Dekretuak ezarritakoarekin bat etorriz.

Segurtasun Eskema Nazionalaren helburua Sektorre Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen esparruan bitarteko elektronikoko erabiltzeko segurtasun-politika ezartzea

da, eta Sektorre Publikoan lantzen den informazioaren segurtasuna behar bezala bermatzen duten oinarriko printzipioek eta gutxienezko baldintzek osatzen dute.

Illo horretan, Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak arriskuen azterketa bat egin du aktibo estrategikoei eragin diezaieketen arrisku-egoerak objektibatzeke eta urtarrilaren 8ko 3/2010 Errege Dekretuan, Administrazio Elektronikoko eremuan Segurtasun Eskema Nazionala arautzen duena, eta urriaren 23ko 951/2015 Errege Dekretuan, aurrekoa aldatzen duena, deskribatutako eskakizuna betetzeko.

Era berean, 2020. urtean, bai Bizkaiko Foru Aldundia bai foru-erakundeak, Portaera Informatikoaren Kodea ezartzeko eta haren jarraipena egiteko lanean aritu dira, Bizkaiko Foru Aldundiko eta haren Foru-sektore Publikoko erabiltzaileei Bizkaiko Foru Aldundiak dituen azpiegitura eta baliabide informatikoak behar bezala erabiltzen laguntzeko segurtasun-baldintzak ezarri.

Azkenik, Bizkaiko Foru Aldundiko Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak honako neurri tekniko eta antolakuntza-neurri hauek ezarri ditu 2020. urtean Informazioaren Segurtasunaren arloan:

- Bizkaiko Foru Aldundiaren informazio-sistemak erabiltzerakoan bere Segurtasun-Politika onartzea dakarren legezko abisu bat.

- Informazioaren segurtasunaren arloko jardunbide egokiaren dekalogo diseinatzea eta zabaltzea.

- Datuak Babesteko Espainiako Agentziaren 2020ko uztaillaren 28ko Cookieen erabilerari buruzko gida berriaren ezarritako jarraibideak betetzea. Gida horretan

- Cookieen erabileraren aplikaziorako eta garapenerako jarraibide berriak eta Cookieak behar bezala ezartzeko berrikuntza garrantzitsuak jasotzen dira.

- Phishing-aren aurkako praktikak ezagutarazteko eta langileak trebatu eta kontzientziatzeko edukien sorrera. Eduki horiek Bizkaiko Foru Aldundiko eta foru-erakundeetako langile guztien artean zabaltzeko dira prestakuntza- eta kontzientziazio-neurri gisa eta lanpostuan jardunbide egokiak sustatzeko neurri gisa.

FORU-ERAKUNDEAK SEGURTASUN ESKEMA NAZIONALAREN (SEN) INGURUAN PRESTATZEA

2020. urtean zehar Bizkaiko Foru Aldundiko Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak honako jardura eta jardunaldi hauek antolatu ditu foru-erakundeak Segurtasun Eskema Nazionalaren inguruan trebatzeko:

- Jardunbide Egokiaren dekalogo, informazioaren segurtasunaren kontzientziatzeko Jardunaldia.

- INES tresnaren soluzioa prestatzeko jardunaldia.

Era berean, toki-erakundeei arlo horretan laguntzeko, 2020ko urrian, Aldundiak, BiscayTIK Fundazioarekin lankidetzan, informazioaren segurtasunari buruzko kontzientziazio-jardunaldi bat antolatu zuen.

3.6

Gobernantza-eredu eraginkor bat ezartzea, foru-eremuan gardentasunaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko eta datuak irekitzeko

Jarduteko ardatz honen helburua da gardentasunaren eta datuen irekien esparruei lotutako barneko jarraipen eta ebaluaziorako mekanismo eraginkorrak egituratzea, bi arlo horietan ezarritako mugarriak eta helburuak betetzen diren ala ez behar bezala jarraitu ahal izateko. Jarraipen eta ebaluazio prozesu horri laguntzeko, jarduteko ardatz honen babesean Aldundiak analisi-sistematika berrietan aurrera egin ahal izatea lortu nahi da, balio handiagoko ondorioak lortzeko helburuarekin.

Lehen egikaritze-urtean honako ekintza hauetan lan egin da:

Gardentasunaren eta datuen irekieraren aldizkako ebaluazioa Bizkaiko Foru Aldundian eta foru-entitateetan

-

Bizkaia Gardena eta Open Data Bizkaia atariei lotutako kontsultak, trafikoa eta erabilerak aztertze sistemaren bilakaera, horiek ebaluatze eta hobetze mekanismo gisa

Gardentasunaren eta datuen irekieraren aldizkako ebaluazioa Bizkaiko Foru Aldundian eta foru-entitateetan

GARDENTASUNAREN EBALUAZIOA

2020. urtean zehar Bizkaiko Foru Aldundiak jarraipena eman die aurreko urteetatik garatzen ari diren gardentasunaren kudeaketaren etengabeko ebaluazioa, berrikuspena eta jarraipena egiteko zereginei, eguneratzea eta informazio sinesgarria bermatze aldera.

Ildo horretan, Gobernamendu Onerako eta

Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak foru-erakundeei gardentasunaren arloan laguntzen jarraitu die, batez ere, euren gardentasun-atariak eguneratuz, eta baita hainbat arlotan lagunduz, hala nola, kontsulten ebazpenean, arau-aldaketen ondoriozko edukiak egokitzeke barne-jarraibideen prestakuntzan, etab.

Bizkaia Gardena eta Open Data Bizkaia atariei lotutako kontsultak, trafikoa eta erabilerak aztertzeke sistemaren bilakaera, horiek ebaluatzeke eta hobetzeke mekanismo gisa

GARDENTASUNAREN ETA DATU IREKIEN AGINTE-KOADROA

Bizkaiake Foru Aldundia 2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Planaren ebaluazioa eta jarraipena egiteke aginte-koadro bat diseinatzek hasi da, plan horren esparruan eta, zentzu zabalean, gardentasunaren eta datu irekien arloan, lortzen diren emaitzak monitorizatzeko eta bistaratzeko.

Aginte-taula horrek hiru mailatako

jarraipen- eta ebaluazio-adierazleak ditu:

- Planaren jarraipen-adierazleak: Foru Planean proposatutako ekintzak betetzeari eta horietako bakoitzean ezarritako helburuei lotutako adierazleak.
- Bizkaia Gardena ebaluazio-adierazleak: Bizkaia Gardena atariaren emaitzei eta erabilerari lotutako adierazleak.
- Open Data Bizkaia ebaluazio-adierazleak: Open Data Bizkaia atariaren emaitzei eta erabilerari lotutako adierazleak.

GARDENTASUNAREN ETA DATU IREKIEN ADIERAZLE NAGUSIEN BILAKAERA

Memoria honen hurrengo atalean azalduko denaren ildotik, laburpen gisa, Bizkaiko Foru Aldundiak gardentasunaren eta datu irekien arloan dituen adierazle nagusien bilakaeraren ikuspegi orokorra eskaintzen da:

- 2020an zehar Informazio Publikoa Eskuratzeko 71 eskaera aurkeztu dira, 2015etik jasotako eskaeren batez bestekoa hirukoiztuz.
- Bizkaia Gardena atariari dagokionez, 2020an 71.299 bisita egin dira guztira, %66ko igoera eman delarik 2017.

urtearekiko. Bestalde, artxiboen deskarga kopurua laukoiztu egin da (2020an 81.400 deskarga baino gehiago egin dira).

- Open Data Bizkaia atariari dagokionez, 2018an sortu zenetik, bisita-kopurua %67an igo da eta 2020an 63.521 bisita izatera iritsi da.

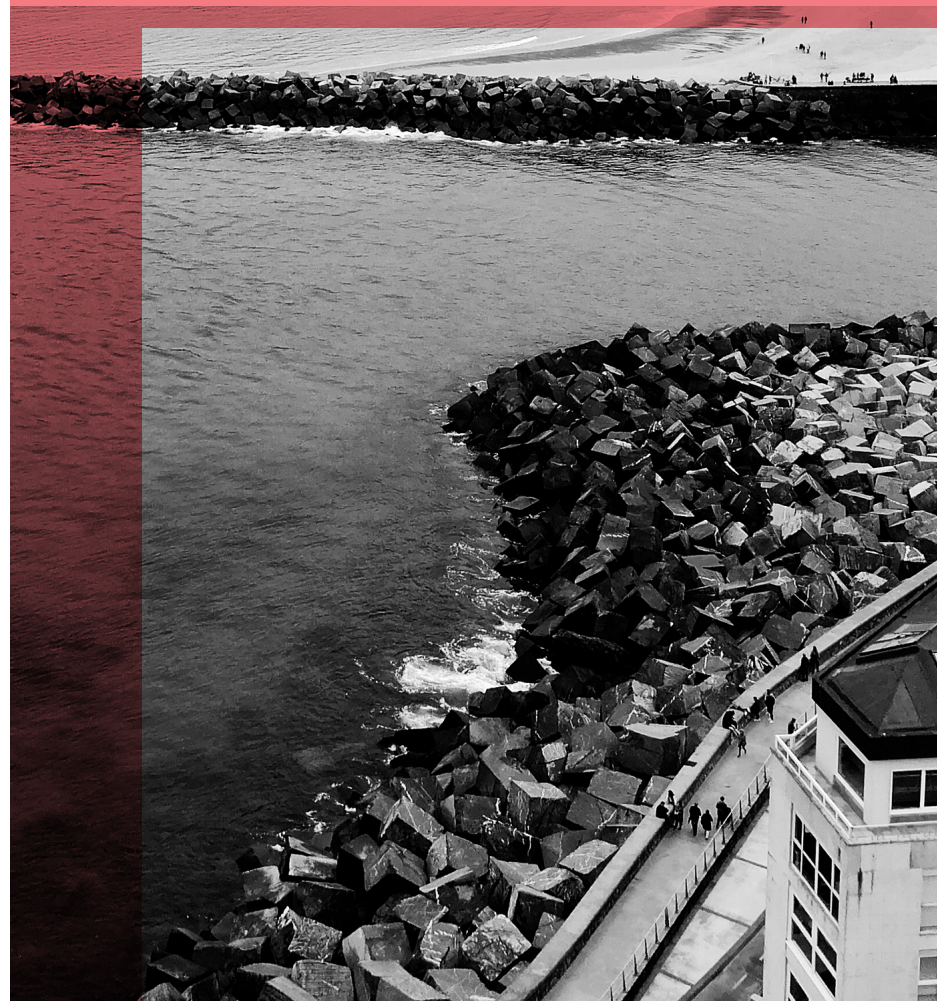
2020ko Analisia

Azken atal honen helburua publizitate pasiboaren eta aktiboaren arloko adierazle nagusiak erakustea da:

Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaeren analisia

-

Gardentasunaren eta datu irekien atarien analisia

INFORMAZIO PUBLIKOA ESKURATZEKO ESKAEREN ANALISIA

Hurrengo orrialdeetan zehar Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaerei lotutako zenbait aldagairi, Bizkaia Gardena gardentasun-atariari eta Open Data Bizkaia datu irekien atariari lotutako adierazle nagusiak jasotzen dira.

Barne-kudeaketa eta epeak betetzea, Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaerei dagokienez

2020an zehar Bizkaiko Foru Aldundiari zein foru-erakundeei zuzendutako Informazio Publikoa Eskuratzeko 71 Eskaera (IPEE) erregistratu dira guztira.

Jarraian, Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaerak jaso zituzten Sailak eta eskabide horiek nola ebatzi ziren erakusten da.

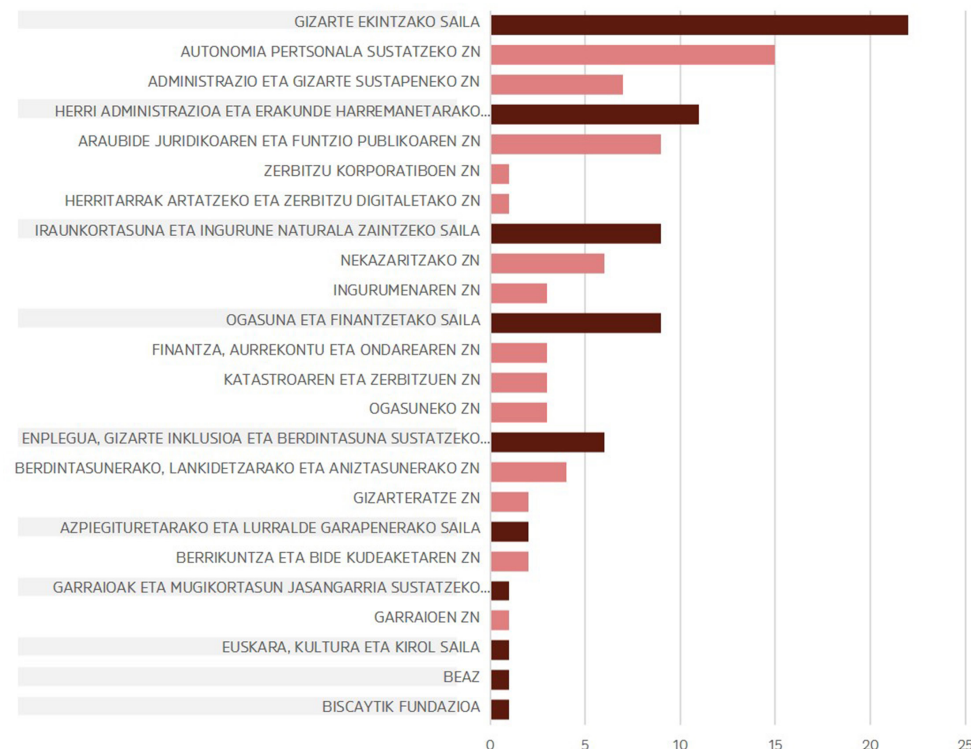
Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaeren kopurua Sailaren eta foru-erakundearen arabera

Iturria: sorkuntza propioa 2020/01/01etik 2020/12/31ra bitartean erregistratutako eskaeretan oinarrituta.

Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaeren kopurua sailaren eta ebazteko eskumena duen organoaren arabera

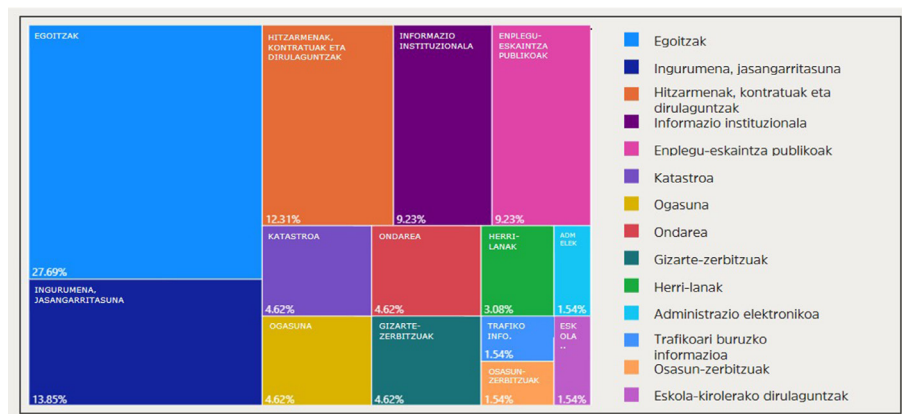
Iturria: sorkuntza propioa 2020/01/01etik 2020/12/31ra bitartean erregistratutako eskaeretan oinarrituta

Eskaera gehien jaso dituzten sailak honako hauek izan dira: Gizarte Ekintza (eskaeren % 35), Herri Administrazioa eta Erakunde Harremanak (% 21), Ogasuna eta Finantzak (% 14) eta Iraunkortasuna eta Ingurune Naturala (% 14).

Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaeren banaketa gaiaren arabera

Iturria: sorkuntza propioa 2020/01/01etik 2020/12/31ra bitartean erregistratutako eskaeretan oinarrituta

Nola izapidetu ziren jasotako eskaerak?

2020an Informazio Publikoa Eskuratzeko 71 Eskaera jaso ziren. Horietatik, 8 eskaeratan atzera egin zen, 60 izapidetzerara onartu ziren eta 3 ez ziren izapidetzerara onartuak izan.

Nola ebatzi ziren eskaerak?

2020an izapidetzerara onartutako Informazio Publikoa Eskuratzeko 60 Eskaerak ebazteko moduari dagokionez, eskaeren % 96,7 baietsia izan zen.

IZAPIDETZERARA ONARTUAK

%95

Eskaera Bizkaiko Gardentasunari buruzko otsailaren 17ko 1/2016 Foru Arauaren 22. artikuluan jasotako ez onartzeko arrazoietan ezarritakoaren arabera aztertu ondoren, izapidetzerara onartzen da artikuluko horretan adierazitako inguruabarretako bat ere ez delako ematen.

EZ ONARTUAK

%5

Eskaera Bizkaiko Gardentasunari buruzko otsailaren 17ko 1/2016 Foru Arauaren 22. artikuluan jasotako ez onartzeko arrazoietan ezarritakoaren arabera aztertu ondoren, ez da izapidetzerara onartzen artikuluko horretan adierazitako inguruabarretako bat ematen delako.

BAIETSIK

%96,7

Eskaera Bizkaiko Gardentasunari buruzko otsailaren 17ko 1/2016 Foru Arauaren informazioa eskuratzeko eskubidea baliatzeko mugei buruzko 21. artikuluan ezarritakoaren arabera aztertu ondoren, ez da inguruabar bakar bat ere ematen eskatutako informaziorako sarbidea ezesteko.

EZETSIK

%3,3

Eskaera Bizkaiko Gardentasunari buruzko otsailaren 17ko 1/2016 Foru Arauaren informazioa eskuratzeko eskubidea baliatzeko mugei buruzko 21. artikuluan ezarritakoaren arabera aztertu ondoren, eskatutako informaziorako sarbidea ezetsi egiten da artikuluko horretan jasotzen den inguruabarretako bat ematen delako.

GARDENTASUNAREN ETA DATU IREKIEN ATARIEN ANALISIA

1. BIZKAIA GARDENA (www.gardentasuna.bizkaia.eus)

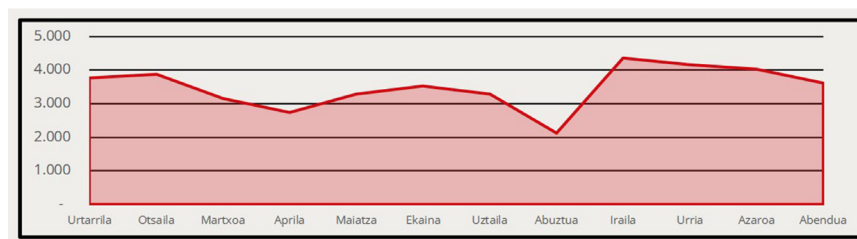
Ikusleriaren ikuspegi orokorra:

2020. urtean zehar Bizkaia Gardena atariak 71.299 bisita (aurreko ekitaldian baino %49 gehiago) eta 41.903 erabiltzaile (%19 gehiago) izan zituen guztira, gehienak erabiltzaile berriak izan zirelarik (atariko sarreraren %83,5).

ERABILTZAILEAK

www.gardentasuna.bizkaia.eus

Iturria: sorkuntza propioa 2020/01/01etik 2020/12/31ra gardentasunaren atarian erregistratutako bisitetan oinarrituta

WEB GUNE BISITATUENAK

www.gardentasuna.bizkaia.eus

Iturria: sorkuntza propioa 2020/01/01etik 2020/12/31ra gardentasunaren atarian erregistratutako bisitetan oinarrituta

WEB-ORRIAREN IZENBURUA	BISITA KOPURUA ORRIALDEKO	SARRERAK	ERREBOTE PORTZENTAIA *	BATAZ BESTEKO DENBORA WEB ORRIAN (segundoak)
Hasiera – Bizkaia Gardena	8.495	4.617	% 15,70	96,64
Informazio juridiko-arauemallea	1.958	933	% 63,20	114,01
Información institucionala	1.874	765	% 37,84	152,88
Goi-kargudunen curriculum profesionala	823	256	% 36,00	103,47
Giza baliabideak	808	544	% 51,95	272,57

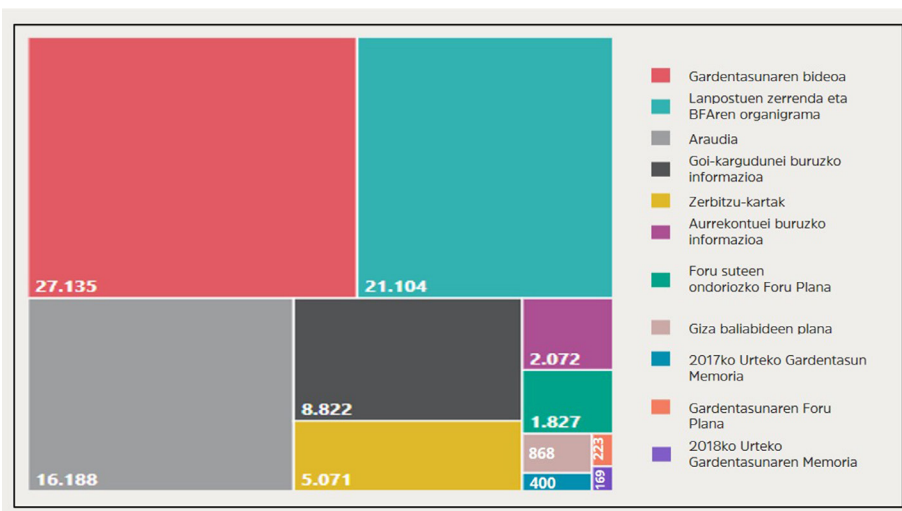
Bizkaiko Foru Aldundiaren gardentasunaren atariko bilaketa-motorrean gehien erabili diren terminoen artean grafikoki adierazitako honako hauek daude:

2020an zehar Bizkaia Gardena atariko 11 kontzeptu deskargatuenean guztizkoa 81.435 deskargakoa izan zen, kontzeptu horiek ekitaldiko deskarga guztien % 50a inguru suposatu zutelarik. Deskarga horien banaketa ondorengoa da:

DESKARGA KOPURUA www.gardentasuna.bizkaia.eus

Iturria: sorkuntza propioa 2020/01/01etik 2020/12/31ra gardentasun-atarian erregistratutako bisitetan oinarrituta.

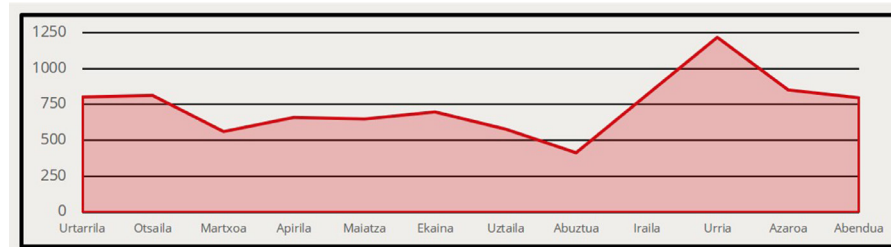
2. OPEN DATA www.opendatabizkaia.eus

Ikusleriaren ikuspegin orokorra

2020. urtean zehar Open Data Bizkaia atariak 63.521 bisita (aurreko ekitaldian baino %30 gehiago) eta 8.854 erabiltzaile (%28 gehiago) izan zituen guztira, gehienak erabiltzaile berriak izan zirelarik (atariko sarreraren %90 baino gehiago).

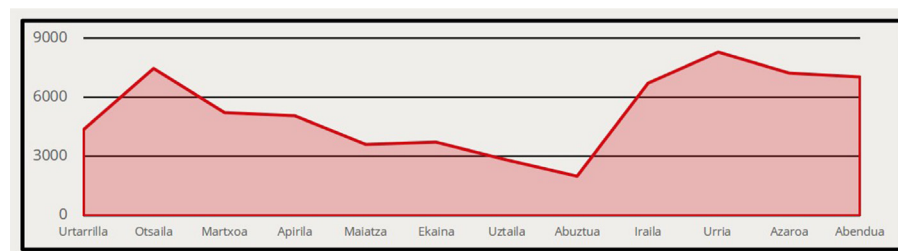
ERABILTZAILEAK www.opendatabizkaia.eus

Iturria: sorkuntza propioa Open Data atarian 2020/01/01etik 2020/12/31ra bitartean erregistratutako bisitetan oinarrituta

BISITAK ORRIALDEETARA www.opendatabizkaia.eus

Iturria: sorkuntza propioa Open Data atarian 2020/01/01etik 2020/12/31ra bitartean erregistratutako bisitetan oinarrituta

Ondorioak

2020. urtea hausnarketa-aldi bat izan da, alde batetik, 2017-2019rako Bizkaiko Gardentasunaren Foru Planaren indarraldia amaitu delako, eta, bestetik, Bizkaiko Foru Aldundiak erronka berriei erantzun beharko dien hirurteko berri bat hasi delako.

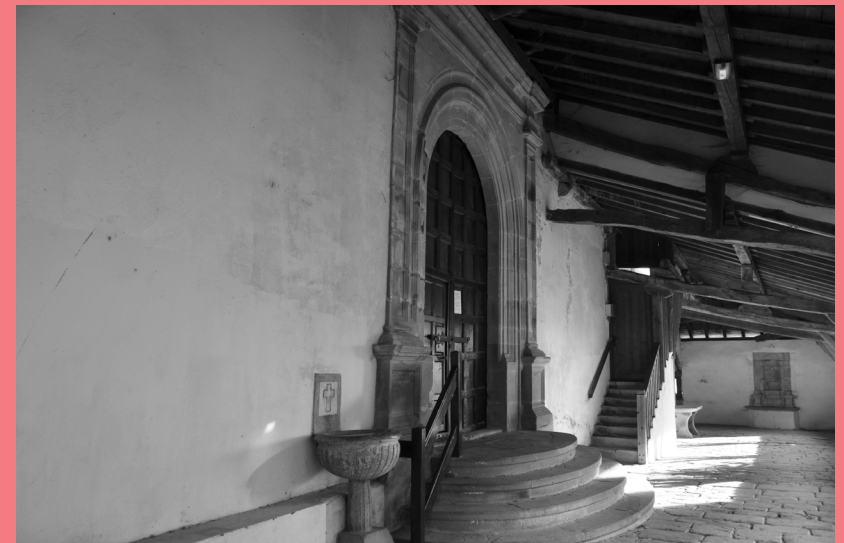
Hala, 2020ko memoria honek 2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Plan berrira trantsizioa egiteko abiapuntua aurkezten du. Urte honetan burututako jarduerak Aldundiak Gobernu Irekiaren bi ardatzetan datozen urteetan jarraituko duen estrategiari hasiera ematen diote: alde batetik, 2017-2019rako Bizkaiko Gardentasunaren Foru Planarekin gardentasunaren arloan hasitako bideari jarraipena ematen zaio; eta, bestetik, datu irekien estrategia berria txertatzen da, zeina Open Data Bizkaia datu irekien atariaren inguruan garatzen den.

Open Data Bizkaia atariaren bidez datuak irekitzeak balio sozial eta ekonomikoa sortzea ahalbidetzen du; izan ere, aukera bat da profesional berrerabiltzaileentzat eta baita jada eskaintzen diren zerbitzuen hobekuntzarako eta foru-zerbitzu berrien sorrerarako. Prozesu horrek gizartearentzako balioa sortzeko aukera ematen du eta gainera, Administrazio Publikoaren erabakiak hartzeko modua eta kudeaketa-eredua hobetzen ditu, batzuetan barne-prozesuak berrikusteko eskatuz eta ondorioz, jarduera publikoaren gardentasuna indartuz.

Helburu horrekin, Planak berrerabiltzeko gaitasuna duten enpresa, elkarte eta pertsonen eskura jarritako datuak formatu irekian argitaratzeko Open Data Bizkaia-ren potentzialaren optimizazioa jartzen du euskarri moduan.

Premisa horretatik abiatuta, 2020an egindako jarduerak 2020-2022rako Gardentasunaren eta Datu Irekien Foru Planean definitutako jarduera-ardatzetako lan-ildoak finkatzera bideratu dira:

- Gobernu Irekiaren printzipioetan aurrera egitea, foru-ekintza gardenagoa, irekiagoa eta erantzunkideagoa garatzearen aldeko apustua eginez.

- Elkarlaneko ekosistema publiko-pribatu berritzaile bat sortzea datuak irekitzearen inguruan.
- Bizkaiarentzat balioa sortzea datu irekien bidez.
- Gobernu Onaren eredua indartzea foru-kudeaketa arduratsu eta gardena egiteko eragile gisa.
- Gobernantza-eredu eraginkor bat ezartzea foru-eremuan gardentasunaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko eta datuak irekitzeko.

Jardueren ardatza helburu horiek lortzea izanik, 2020. urteko jardunaren mugarri nagusi gisa nabarmentzekoa da Bizkaiko Foru Aldundiaren abenduaren 1eko 106/2020 Foru Dekretua onartu izana, Bizkaiko Foru Aldundiaren Open Data Bizkaia datu irekien atarian datuak irekitzea arautzen duena. Foru Dekretuan ezartzen den berrikuntza nagusia Bizkaiko toki erakundeak eta zuzenbide publikoko zein pribatuko beste edozein erakunde datu irekien foru proiektura borondatez atxikitzeko akordio estandar bat eskuragarri jartzean datza.

Bestalde, Open Data Bizkaia atarian argitaratutako datuen katalogoa zabaltzen jarraitzeko egindako ahalegina azpimarratu behar da. Ildo horretan, Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak lankidetzan

jardun du Bizkaiko Foru Aldundiko Zuzendaritza Nagusiekin, foru-erakundeekin eta datuak berrerabiltzen dituzten kanpoko eragileekin atarian ireki daitezkeen dataset berriak identifikatzeko.

Azkenik, Aldundiak emandako zerbitzuetan Gobernu Errazaren irizpideak barneratzeko eta aplikatzeko Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak egindako lana aipatu behar da, Aldundiak sortzen dituen edukiak eta informazioa herritar guztientzat ulergarriak izanik Foru Administrazioa herritarrengandik hurbilago egotea lortzeko. 2021. urtean erronka hori lortzeko lanean dihardu.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

